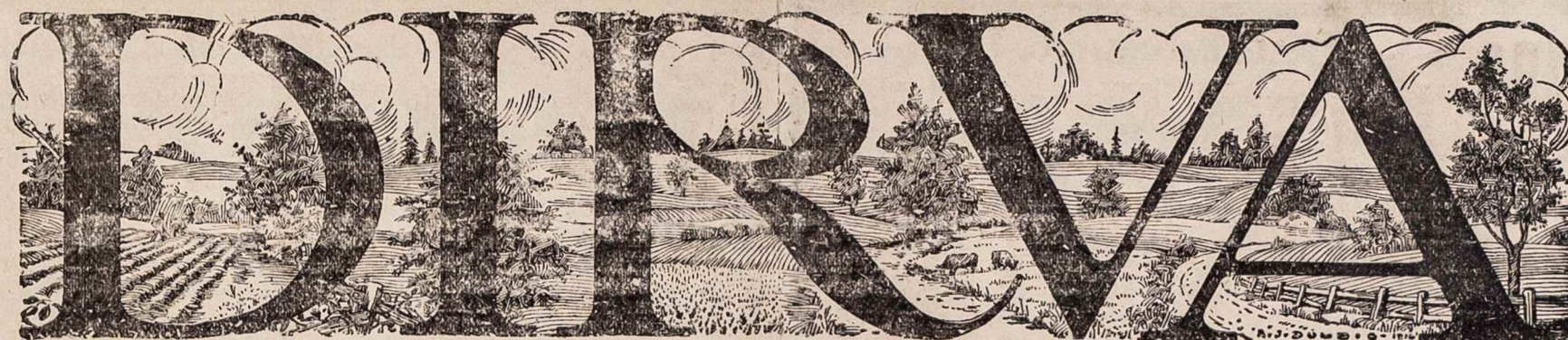

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Newspaper in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription Rate:
In the United States..... \$2.00
Canada and Mexico..... 2.50
Lithuania and other countries..... 3.00
Advertising rates on application.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Savienyose Valstijose..... \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje..... 2.50
Lietuvoje ir kitur..... 3.00
Prenumerata skaitosi nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų Metų, ir mokasi iškaino.
Apie prešimui kaifu klauskit laišku.
"DIRVA"
6820 Superior Ave. Cleveland, O.

No. 19 CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, GEGUŽES-MAY 12, 1933 KAINA 5c. Vol. XVIII (18-ti Metai)

500 Milijonų Dolarių Bedarbės Taisymui

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

NUSTATĖ MINIMUM ALGAS

New Yorko valstija įvedė griežtą įstatymą nustatantį minimum algas moterims ir vaikams industrijoje. Po bausmės kalėjimo ir pabaudų išdirbėjai turės mokėti prideramas algas.

Plieno ir geležies darbai Clevelando srityje staiga pakilo iki 54 nuos. normalio — pirmą kartą nuo Gegužės mėn. 1931 metų.

Apie 5,000 darbininkų sugrįžo į darbus.

Kituose miestuose plieno darbai pakilo iki 33 ir 50 nuosimčių normalio. Plieno gaminių reikalavimai didėja taip kad gali apsiriboti pirkimo panika, sako plieno industrijos vadai.

Weirton, W. Va. — Weirton plieno dirbtuvė pradėjo veikti iki 90 nuos. normalio pirmą kartą po daugelio metų. Paimta į darbą beveik visi 4,000 jos darbininkų.

Canton, O. — Pirmą kartą po 14 mėnesių vietos išdirbystė darbininkų skaičius pasiekė 9,000. Dabar tiek dirba kiek dirbo Liepos mėn. 1931 m.

Automobilių darbai pakilo iki 62 nuos. normalio. Per Balandžio mėn. pagaminta 137,300 automobilių, tiek kiek buvo pagaminta Liepos mėn. 1931 m. Per tą laiką gamyba buvo mažesnė.

Plymouth automobilių išdirbystė Detroite veikia pilnu saiku, paimta į darbą 6,000 darbininkų.

Dayton, O. — Frigidaire Corp. veikia pilnu saiku, su 7,500 darbininkų. Gegužės mėnesį produkcija bus dvigubai tiek kaip tą patį mėnesį pernai.

Amerikos karo departamentas dviejose išdirbystėse užsakė 75,000 ir 48,348 porų kareiviams avalinės.

Prekinių vagonų per savaitę laiko iki Balandžio 29 d. buvo panaudota 535,676 įvairių prekių pervežimui; tai yra 42,706 vagonai daugiau negu savaitę pirmiau. Vagonai naudojama pervežimui alaus, galvijų, grūdų ir tt.

Philadelphia, Pa. — Su-streikavo 5,000 moteriškų rūbų siuvėjų dėl algų pigumo. Sulaukta darbai 150 siuvyklose.

Industrial Rayon Corp. praneša kad jos dirbtuvės dirba pilnu saiku ir atsisako priimti užsakymus kurie reikalaujama išpildyti prieš Liepos 1 dieną.

VALSTIJOMS BUS DOVANOTA PUSĖ, KITA PUSĖ TURĖS BUTI SKIRIAMA DARBAMS.

VALSTIJOS TURĖS DARBAI DAUGĖJA, DADĖT NUO SAVĖS, ALGOS DIDINAMA DARBŲ UŽVEDIMUI

Washington. — Gegužės 9 d. Kongresas galutinai užtvirtino \$500,000,000 (penkių šimtų milijonų dolarių) pašalpos bilių ir perdavė Prezidentui Rooseveltui pasirašyti.

Tai yra pirmas atsitikimas šios šalies istorijoje kad Kongresas paskiria tiesioginę dovaną-auką valstijų šelpimo tikslams. Tai yra penktas iš didelių šios valdžios darbų laike specialio Kongreso posėdžio.

Tas nutarimas sutveria federale šelpimo administraciją, kuri išdalins tą milžinišką sumą valstijoms su jų gyventojų skaičiais.

Pusė šios sumos — \$250,000,000 — eis tiesiog kaip dovaną šelpimui bedarbių, o kita pusė bus dalinama sekanti būdu: kiekviena valstija ar miestas gaudamas tam tikrą sumą, turės nuo savės skirti tris sykius tiek užvedimui kokių nors viešųjų darbų davimui žmonėms uždarbiui.

Skiriamas iš valdžios tam tikslui \$250,000,000, prie tos sumos valstijos turės dadėti dar \$750,000,000, taip kad pasidarys visos bilijonas dolarių pradėti šalyje tik viešiesiems darbams.

ROOSEVELT GATA- VAS SU INFLIACIJA

Washington. — Prezidentas Roosevelt yra gatavas ir tik laukia Kongreso žodžio "Go" ir paleis į darbą inflaciją, tą ginklą prieš depresiją. Tas padidins industrijų kreditus, duos plėtotis, samdyti daugiau darbininkų ir kelti algas.

Pirmausias žingsnis inflacijos bus tai izdo departamento susitarimas su Federalio Rezervo Sistema — bankai tada gautų teisę investuoti tris bilijonus dolarių į valdiškus sekuratus, kurių įvairūs bankai turėtų net per daug. Tada visuose bankuose tuoj atsirastų didelės sumos laisvų pinigų. Bankai, padarydami pelno iš tų pinigų, turėtų juos skolinti industrijai, bižnams, kurie tokiu būdu galėtų atsigavinti ir padidinti savo produkciją.

Prie to, inflacijos bilius pavelija prezidentui išleisti dar \$3,000,000,000 naujų popierinių pinigų ir laisvai nušiti aukso ir sidabro pinigų kiek tik matysis reikalinga ir galima, ir pagaliau prezidentas turi teisę rupininti dolario vertę, sumažinant jame aukso kiekį.

ČILĖS FAŠISTAI PA- KĖLĖ GALVAS

Santiago, Čili. — Gegužės 7 d. staiga ir niekam netikėtai miesto gatvėje pasirodė galinga fašistų organizacija, 11,000 narių stiprumo, kuri maršavo vidurmišio gatvėmis. Žiūrėtojų buvo 400,000, kurie stebėjosi tokia fašistų galybe. Ta organizacija vadinas National Militia Republicana. Susideda iš civilių, bet sutvarkyta militariškai ir jos tikslas yra palaikyti konstitucinę šalies valdžią.

Ta organizacija turi lėktuvus, tankus, kulkosvaidžius, šautuvus, trokus, karo liginines — viską reikalingą apsigynimo arba užpuolimo karui vesti.

Čili yra pietų Amerikos respublika, sueina iš rytų su Argentina ir Bolivija, iš vakarų guli Didysis okeanas.

APIE 70 ŽUVO AUDROJE

Livingston, Tenn. — Gegužės 9 d. čia perėjo smarki audra su lietu, kurioje žuvo apie 70 žmonių. Kentucky valstijoje užmušta 33, Tennessee 28, ir keletas kitų.

Kelios dienos pirmo dideliui audrai peršlavus Alabama valstiją užmušta 34 asmenys.

NUTEISĖ 8 KOMU- NISTUS

Saigon, Indo-Kinija. — Aštuoni komunistai nuteisti mirties bausmė už dalyvavimą 1930 metų sukilime prieš valdžią. Kiti 18 nusistatę ištremimui ant Velnio Salos. Už tą sukilimą pirmiau jau 164 nubausta mirtimi.

ŽUDOSI VULKANE

Japonijoje, ugniakalo nio Mihara verdančios sijos katilė, pradėjo žudyti žmones. Nuo pradžios šių metų į kraterą įsuko 35 asmenys, kitus 150 policija nuo tokios savižudystės sulaukė.

SUOMIAI FAŠISTAI PRIĖS KOMUNISTUS

Ryga. — Suomijos fašistai rengiasi demonstruoti į savo sostinę Helsinkus Gegužės 16 d. su tikslu išvalyti savo šalįje visus "Marksisčius", panašiai kaip padarė Italijoje Mussolini.

JAPONAI VEIKIA PRIEŠ KINUS

Tientsin, Kinija. — Japonai pažingę pirmyn prieš Kinus ir užėmė vieną miestą viduje Didžiosios Sienos.

Japonai reikalauja kad Kinai atitrauktų savo kareivius toliau nuo Lwan upės.

Japonų kariškių lėktuvai bombarduoja Kinų miestus įsistatydami pavojun juose gyvenančius kitų šalių piliečius.

Japonai rengiasi prie 400 mylių fronto puolimo Kinų ir žada užimti šiaurinę Kiniją ir sostinę Peipingą.

Šeši užsimušė. Barcelona, Ispanija. — Nukritus pasariežiniam Prancūzų lėktuvui užsimušė šeši žmonės.

PARAGUAY APŠAU- KE KARĄ BOLIVIJAI

Asuncion, Paraguay. — Geg. 10 d. Paraguay respublika formaliai paskelbė karą Bolivijai, savo kaimynei pietų Amerikoje. Vaidai išsivystė iš senų varžytinių už dalį žemės, Gran Chaco. Bolivija yra penkis kartus didesnė už Paraguayą. Jos abi guli tarp Argentinos ir Brazilijos.

Iki šiol Amerika bandė tas šalis sutaukinti, dabar dalyką atiduoda Tautų Sąjungai.

ISPANIJOS UŽMUŠTA 11

Madridas. — Šios savaitės pradžioje įvyko sindikalistų sukurstytų žmonių streikas ir susirėmimai. Užmušta 11 žmonių ir daugelis sužeista. Sakoma kad prie tų riaušių prisidėjo monarkistai. Keliolika suimta.

RUSAI PARDUODA JA- PONAMS GELŽKELĮ

Tokio, Japonija. — Japonijos vyriausybė sako gavus iš sovietų Rusijos pasiūlymą nupirkti nuo sovietų teises prie Kinų Rytų Gelžkelio linijos. Rusai reikalauja 300,000,000 aukso rublių už tai, bet Japonija toli tiek neduoda.

PRIVERTĖ MERGINĄ NUŠAUTI JI

Elgin, Ill. — Persigėręs ir pamišęs ukės darbininkas, 48 m. amžiaus, pagriebęs šautuvą nuėjo į kambary ir nušovė savo darbavį, ukininką, paskui norėjo nušauti jo 17 metų dukterį. Kelis sykius šaukiant šautuvus neiššovė, tada pamišėlis padavė merginai šautuvą ir liepė jį nušauti, o jei ji to nedarys tai jis ją nušausiąs. Mergina jį nušovė. Ji tapo išteisinta.

RENGS LIETUVOS PRIEŠALKOHOLINĮ KONGRESĄ

Šymet sueina 75 metai kai vyskupas Valančius įsteigė blaivybės brolijas ir 25 metai kai įsisteigė dabartinė Lietuvos katalikų blaivybės draugija. Šioms svarbioms suka-tuvoms paminėti Lietuvių katalikų blaivybės draugijos centro valdyba nutarė šymet, Gruodžio 29—31 d., Kaune suaukti didžiulį priešalkoholinią kongresą. Kongreso tikslas bus dar labiau visuomenę įsamoninti priešalkoholiniame jaunimo auklėjime ir išpopuliarinti bealkoholinio vyno gaminimą.

Ohio valstijos ukininkai grąšina gubernatoriui White maršavimu ant sostinės jeigu gubernatoriui nepasirūpins paskubėti pravesi patvarkymą kad teisėjai turėtų galę suilaikyti atėmimą ukų už skolas tam tikruose atsitikimuose.

Prancūzija pasiryžus laikytis prie aukso, kurio turi gana daug ir pereitą savaitę dar jos išdas gavo aukso \$1,449,000 daugiau. Viso ji turi aukso \$3,719,836,000 vertės.

LAKUNAI GATAVI PAKILTI ORAN — KAUNO LINKUI

Keletas Ruožų apie Jų Dideles Pastangas ir kaip
Nekurie Lietuviai Neįvertina Musų Tautos
Žymesnių Vyru

KAPT. S. DARIUS

LAK. ST. GIRĖNAS

Rašo P. JURGĖLA.
Yra labai daug gabių ir net genialių Lietuvių. Tačiau mes Lietuviai nemokame gerbti savo genialių tautiečių. Musų tarpe yra daug pavydų. Nemo-kame gerbti ir branginti savo tautiečių kurie yra pasižymėję įvairiose srityse, kaip antai: politikoje, literaturoje, muzikoje, teatro meno srityje, žurnalistikoje, diplomatijoje, karo mokslų srityje, aviacijoje, lėktuvų (aeroplanų) konstrukcijoje ir tt. Galėtume suminėti keletą šimtų mūsų tautos vyrų kurie del savo gabumų vienoje ar kitoje srityje yra pasižymėję ir atkreipę į save kitų dėmesį. Tik visa nelaimė kad mes Lietuviai neįvertiname jų gabumų bei talentų ir del to nebranginame jų. Vieną-kitą iš jų net Lenkai bandė pasisavinti; o jie tai tikrai mokėtų tokius į padangę iškelti.

Vien tik Amerikoje kiek mes turim gabių tautiečių kurie savo gabumais ar pasižymėjimais tarnauja Amerikonų garbei. Imkim kad ir patį Juozą Zukauską-Šarkį: kol jis ilgą eilę metų laikėsi bokso viršūnėje ir grąsino paveržti iš kitų pasaulinio bokso čempiono titulą toli jį branginome, apdainavome ir su entuziazmu troškome kad jis taptų pasauliniu bokso čempionu ir tuo būdu laimėtų Lietuviams didelės garbės. Ir ką gi? Štai jis jau čempionas: kur gi dinga tas mūsų džiaugsmas ir pasididžiavimas tokiu gabiu boksininku ir jo laimėtu čempionatu?

Tas pats galima būtų pasakyti ir apie daugelį kitų gabių mūsų tautiečių.

DARIUS-GIRĖNAS

Tokios mintys ateina į galvą prisimanant ir mūsų lakunus Steponą Darius ir Stasį Girėną. Jau vien del savo pasiryžimo leisti į tokią ilgą ir pavojingą kelionę jie Lietuvį ir kitautėčių akyse tampa didvyriais, t. y. tokiais vyrais kurie gali įvykdyti tokius darbus kurių niekas kitas neįstengia įvykdyti arba kuriuos mažai kas sugeba atlikti.

Amerikos Lietuviai išsyk pajuto dėkingumą abiem minėtiems lakunam ir sunkiais laikais sudėjo gražią kruvą aukų geram lėktuvui įtaisyti. Kodel jie taip pasielgė? Aš manau, Amerikos Lietuvių visuomenė jautria Lietuviška širdimi pri-tarė tokiam sumanymui ir savo pinigais parėmė tą skridimą del to kad Darius ir Girėnas:

1) pirmi iš Lietuvių ryžosi skristi per Atlantiko vandenyną;
2) rengiasi nusikristi toliau negu garsus Lindbergh nuskrido; jis nuskrido iš New Yorko į Paryžių, o mūsų tautiečiai lakunai skris "be persidėmo" dar toliau ir tuo būdu "pralenktų" Pulk. Lindberghą;
3) rengiasi ne tik į tolimą Lietuvą skristi, bet nori dar ir grįžti atgal lėktuvu.

Taigi mūsų lakunai nori šią vasarą net du kartus perskristi per platų Atlantiko vandenyną. Tokio žygio dar nei vienas lakunas nėra atsiekęs. Ir tokio tikslo sieks kaip tik mūsų tautiečiai, kurie nori "sumušti" nepaprastą rekordą aviacijos srityje! Jiedu tikrai nustebins visą žmoniją ir net viso pasaulio lakunus.

Už ką gi mes taip pamilome šiuos mūsų lakunus? Juk, rodo jie nėra pirmi arba vieninteliai lakunai Lietuviai. Lietuvoje šiandien yra apie 200 karo ir civilinių lakunų, o Amerikoje yra apie 10 lakunų Lietuvių.

Tačiau iš jų visų tik Darius ir Girėnas sumanė ir ryžosi skristi per Atlantiką. Tuo savo pasiryžimu jiedu išsiskiria iš mūsų tautos tarpo kaip didvyriai. Jei, sakysime, iki šiol Atlantiką būtų perskridę 20—30 Lietuvių tai šiandien Amerikos Lietuviai nebūtų nupirkę tokį gerą lėktuvą ir nebūtų nustebe išgirdę kad koks ten Darius ir Girėnas skris iš Amerikos į Lietuvą. Bet šiandien mes visi matome kaip mūsų visuomenė džiaugiasi ir didžiulio jausimo, kaip ji iškilmingai ir su pagarba sutinka juos įvairiose kolonijose, tartum jie jau (Pabaiga ant 6-to pusl.)

KORESPONDENCIJOS

PITTSBURGH

LIETUVIŲ KAMBARIO STILIUS

Visi skaitytojai jau žino kad Lietuvių Kambarys Pittsburgho Universitete bus įrengtas Lietuvių stiliume.

Koks tas Lietuvių stilius? Patys lietuviai gal nežino. Gal turime klausyti kitatautų? Jie mums pasakys. Italas ne taip senai parašė knygą, kur pabrėžia, jog Lietuvių ornamentacijos stilius atsižymi lengvumu. Tai ypač esą įdomu, jog jų kaimynų Vokiečių kuryboje ir akį metasi stambumas, sunkumas. Lietuviai tuomet neužsikrečia.

Yra 17 tautų ką rupinasi suruošti savo Tautinius Atminties kambarius Pittsburgho Universitete.

Graikai per tukstančius metų turi gatavą stilių, o gincijasi: ar klasiška ar bizantiška stilių savo kambaryniui panaudoti. Rodos pirmasis ima viršų. Italai mano savo kambaryje įamžinti 15-to šimtmečio Venecijos stilių.

Mūsų stilių ir visus detalius nusprendė Lietuvos menininkai. Jie žino mūsų stilių. Jei negana žino tai Kambario klausimas pilną žinojimą išskels aikštėn. Iš to nauda mūsų menininkams bus neapsakoma. O paskui visi lietuviai pradės pažinti savo meną, savo stilių. To pasekmės neįkainojamos.

Taigi visi tik ruoškim savo aukomis Lietuvių Kambary. L. K. F. Sp. Kom.

DARBU GERĖJIMAS

Iš daugelio dalių Pittsburgho ateina žinios apie industrialų atgijimą, apie atsidarymą dirbtuvių skyrių, didėjančią produkciją ir emigraciją darbą daugiau darbininkų.

Darbai tokiu būdu gerinasi paties miesto ribose ir aplinkiniuose miestuose.

Žymų pagerėjimą jaučia visokios plieno ir geležies ir metalo išdirbystės. Vietomis darbai padvigubėjo.

PENNSYLVANIJOS ŽINELĖS

Prieš vaikų darbą. Pennsylvanijos gubernatoriaus pradėjo kovą prieš tokias dirbtuves kuriose dirba nepilnametė vaikai ir jiems mokama tik po kelis centus į dieną. Paveizdan, nekuriose tokiose dirbtuvėse 15 metų mergaitės gauna tik po 30c algos ir savaitę.

Sakoma kad Allentown, Pa., srityje esame 40 tokių dirbtuvių kuriose dirba 3,200 vaikų ir mergaičių po 14 iki 16 metų amžiaus.

Patirta kad pereitą žiemą kada tie maži darbininkai skusdavosi kad jiems šalta, darbų užvaizdos sakydavo, "dirbkit greičiau ir sušilsit". Tose dirbtuvėse nėra jokios šilumos nei reikalingų sanitariškų įrengimų.

Kovoja prieš išnaudotus. Allentown, Pa. — Valstijoje pradėjus kovą prieš išdirbystes kurios išnaudoja jaunimą, indamos į darbą už kelis centus į dieną, čionai marškinių suvyklos merginų streiko vadovė pasirodė Penn. valstijos gubernatoriaus žmona, Mrs. Cornelia Pinchot. Ji atvyko čia patyrinti merginų sunkią padėtį ir ragino jas

streikuoti už savo buvį pagerinimą.

Gubernatoriaus žmonos pribuvimas į šį miestą yra jos griežtas protestas prieš nepakankamas darbo sąlygas kokiose dirba merginoms šiame mieste ir daugelyje kitų miestų Pennsylvanijoje.

"Kovokit už savo teises, už tai kas jums priklauso. Jūs turit gauti geresnes sąlygas, laisvę nuo gresiančio moralio nupuolimo kurį priveda badavimas", pasakė poni gubernatorienė išbadėjusioms mergaitėms.

Kasyklų kongresas. Šią savaitę Pittsburghe įvyksta Amerikos Kasyklų Kongresas. Išsiek 900 delegatų, bet pastarų dienų nuotikiai, 30 valandų darbo savaitę ir kiti reikalai išjudino angliakasyklų savininkus tiek kad delegatų skaičius pakilo iki 3,000.

Padidėjo darbai. Midland, Pa. — Pittsburgh Crucible Steel Co. išdirbystę gauta daug automobilių išdirbysčių užsakymų, taip kad čia darbai pakilo iki 33 nuoš. normalio. Dabar ši dirbtuvė davė darbo del apie 1,500 darbininkų.

PHILADELPHIA, PA.

Prakalbos ir Hodurinių kunigų teismas. Bal. 30 d. Lietuvių Tautinės Katalikų Bažnyčios parapijonų buvo suruosta prakalbos ir viešas Hodurinių kunigų teismas. Pirmininkavo J. Krasauskas ir atidarydamas programą pasakė gražią kalbą, kurioje nupiešė viešo susirinkimo ir prakalbų tikslą.

Baigęs savo įvadinę kalbą, Krasauskas pakvietė kalbėti Kun. J. J. Zittą, kuris savo kalboje nurodė ir netikslumą Lenkų Vyskupo Hoduro, po kurio viršenybe yra dalis Lietuvių neprigulmingų kunigų, ir bendrai apie žalą kuri yra daroma Lietuviams Hoduro globojamose Lietuvių bažnyčiose.

Antras kalbėjo Kun. Jonas Liutas temoje "Teisybės Jieškojimas". Jis gražiai ir sistematingai nurodė budus ir versmę teisybės jieškojimui ir gražiai išrodė svetimųjų dvasinės įtakos žalingumą Lietuviams. Išvadoje pabrėžė kad tik atsipalaidavę lietuviai, bažnyčios eigoje nuo svetimųjų medeginės ir dvasinės globos ir susibūrę į bendrą L. T. K. Bažnyčios Sinodą tegalės surimtinti taip dvasinę taip ir medeginę eiga.

Antgalo kalbėjo Arkivyskupas S. A. Geniotis apie juridinę bažnyčios teisę. Iš jo nuosirdžios ir turiningos kalbos paaiškėjo kad ne vien tik užrašymas Lietuvių bažnytinių turtų svetimiems vyskupams atima iš Lietuvių teisę ir jų nuosavybę, bet ir atidavimas dvasinės globos lygiai paveikia ir legaliai Lietuvius suvaržo.

Baigusis prakalboms buvo dar ir paklausimų, ir kuriuos Ark. Geniotis gražiai atsakinėjo ir tinkamai išaiškino.

Po to vienbalsiai priimta rezoliucija virš apkalbėtai klausimais. J. Krasauskas.

"Dirvos" Redakcija priima ir talpina pranešimus apie vietinį Lietuvių judėjimą, nemokamai. Pranešimai turi būti parašyti trumpi ir tik apie patį dalyką.

BALTIMORE, MD.

ZINUTĖS IŠ PIRMOS GEGUŽĖS

Komunistai prie pirmos Gegužės rengėsi labai iškaln, visapj garsindami "milžiniškas" gegužines demonstracijas, nuo kurių "drebėjanti" visa kapitalistų klasė". Tačiau iš to viso išėjo tik raudonas muilo burbulas.

Pirmą Gegužės demonstracijoje dalyvavo baltų ir juodų, su mažais vaikais, gal apie 400, jų tarpe keletas Lietuvių.

Demonstrantai nešini iškalbas su visokiais obalsiais ir raudonas vėliavas, atmaršavo prie miesto rotužės, kur rado socialistų mitingą. Čia komunistai virto paskutiniomis galvijais: baubimui ir reikavimui ir socialistus nebuvo galo. Jų vadovai atkartotinai išsūkė savo sekėjus baubti socialistams, o kartą užkamandavo baubti ir policijai, matomai išprovokuoti policijos įsikimą, sukėlimui riaušių, tačiau tas jiems nepavyko — policija į tuos sugyvuolėjusius sutvėrimus visai nekreipė atidos. Toje vietoje kur maišėsi komunistai ir socialistai publikos galėjo būti į porą tukstančių.

Lietuvių salėje tą dieną, 8 val. vakare, atsibuvo Am. Unijos suviųję lietuvių skyrėjų surengtos prakalbos. Kalbėjo L. Pruseika. Nors prakalbas rengė suviųję organizacijos skyrėjų kuris turi 1000 narių, į prakalbas atėjo gal apie 100, manydami išgirsti ką nors naudingo ir pamokančio darbo klasei, tačiau apsiriko, nes Pruseika pamatęs salę pasišiaušusį baidyklę, buvusių savo gerą kamarotą Zaladoką, iškrypo iš temos ir visą kalbą pasventė akėjimui Bimbinių ir Zaladokinių komunistų, o labai švelnus buvo link socialistų.

Nors Pruseika bandė nuoduoti komunistą ir bėgdamas aplink visą pasaulį labai linksmas šyptelėjo Rusijai kaip vieninteliui darbininkų "roju", tačiau Vokietijos socialistus palietė labai švelniai, kuomet komunistus akėjo iš peties už jų puolimą socialistų ir nesistengimą sudaryti bendro fronto prieš fašizmą. Atrodė kad iš Pruseikos tas žiaurusis komunizmas jau pradeda išgaruoti ir jis vėl meilinas savo buvusiams draugams socialistams.

Bimbinius vadina mas mulkintojais, aiškiai ir atvirai pasakė kad jie minių neturi ir kad jų ta "milžiniška minia" tik ant popieros, kad komunistai yra taip silpni čia Amerikoje kad apie kokią revoliuciją dar nei sapnuoti negali.

Gegužės 3 d. A. C. W. of A. unijos Lietuvių skyrėjų laikė savo susirinkimą. Po susirinkimo L. Pruseika sakė prakalbą, kuri labai toli skyrėsi nuo sakytos kalbos Gegužės 1 d. Šia savo kalba Pruseika matomai bandė unijai atsilyginti už savo netikslią kalbą pora dienų pirmiau. Šioje kalboje Pruseikai visi buvo geri ir lygūs, kalbėjo bešališkai ir taikė darbininkams ir jų reikalams kovoje už pagerinimą buvio. Patarė laikas nuo laiko rengti diskusijas apkalbėjimui savo reikalų, taipgi liepė nebijoti ir kitų srovių kalbėtojų jeigu tik jie kalba už uniją; sakė, galit kvieisti kalbėti kad ir kunigą jeigu tik jis nekaltės priešingai darbininkams.

Už pasakytą kalbą Gegužės 3 d. Pruseika galima tik pasveikinti. Tačiau publi-

kos nesilankymas į prakalbas parodo aiškiai kad jau kairieji kalbėtojai ant tiek įgriso jog jų nenori klausyti nežiūrint kas prakalbas nerengtų. Iš to rengėjai lai pasimokina ir lai paklauso Pruseikos patarimo ir pakviečia kitų srovių kalbėtojus. P. P. Jaras.

PATERSON, N. J.

Nelaimė. Balandžio 30 d. nakties laiku gazu užtroško du pavieniai vyrai: Petras Paukštis, kilis iš Vilniaus rėdybos, ir Feliksas Biga, iš Kauno rėdybos. Jiedu buvo atvykę į šį miestą pora metų atgal ir čia, išsiuomavę kambarius sau gyvenimo. Abu dirbo ir neblogus darbus turėjo. Balandžio 30 d. nakties metu parėjo į savo kambarius gerai įsitraukę, ir gal dar turėjo gėrimėlio namie, vidurnaktį pradėjo dainuoti Lietuviškas dainas. Matyt jų norėta išsivirti kavos, užkaista virdulius ant gazono pečiaus ir tuo tarpu bene atsigulta paskirose lovose, o virdulei užvirus, užliejus ir užgesinus ugnį, gazu užsipildė kambariai ir jie užtroško. Kada jie užtikti, vienas dar buvo kiek šiltas, ir gydytojas bandė atgaivinti, bet jau nebuvo galima. Abiejų lavonai buvo nuvežti į miesto laidojimo namus. Jie prie savęs jokių pinigų neturėjo, gal nebuvo nei gyvasties apsidraudę, matyt ką uždirbdavo tą pragerdavo, ir taip tragiškai baigė savo dienas.

Reportieris.

NEW BRITAIN, Conn.

Norėjo nusinaudyt merginai atsisakius mylėti. Balandžio 30 d. po pietų Jonas Ivanauskas (Evans) norėjo gazu nusinaudyti už tai kad Lietuvaitė kurią jis buvo pamilęs atsisakė su juo draugauti.

Jonas po pietų atsikėlęs iš lovos nuėjo į maudynę, užsidarė duris ir atsuko gabi. Jo pamotė tuo tarpu ruošė jam užkandį. Kaimynų mergaitės buvusios jų namuose užgirdo kriokimą, atidarė duris ir rado vaikiną gulintį ant grindų pusgyvi. Tuoj ištempė jį laukan ir davė žinią policijai ir buvo pašauktas gydytojas, kuris liepė vežti jį į ligoninę. Ten jis tapo atgaivintas ir paleistas namon. Jonas dar jaunas vos 24 d. amžiaus. Jis per keletus metus draugavo su ta panele ir ją labai mylėjo. Kada ji atsisakė toliau su juo draugauti jis manė kad be jos gyventi neverta.

Naujas Korespondentas.

Prašo Knygų Šaulių Buriui

Deltuvos Šaulių buris įsirengė skaityklą ir prašo Amerikiečių padovanoti jų skaityklai atliekamas geras knygas.

Turintieji išskaitytų knygų ir norintieji padovanoti Deltuvos Šaulių burio skaityklai, gali siųsti jas adresu: B. Adomaitis, Deltuva, Ukmergės aps., Lithuania.

Arba galit siųsti man, o aš persiųsiu p. Adomaičiui. Vl. P. Mucinskas, C/o Swedish American Line

21 State St. New York.

J. ŽEMANTAUSKAS

Viešas Notaras Užrašo "Dirvą", "Vienybę" ir kitus tautinius laikraščius, 130 CONGRESS AVE. WATERBURY, CONN.

LIETUVIAI ČAMPIONAI

Prieš metus laiko Amerikoje praskilbo golfo čempionas Billy Burke (Burkauskas). Jis pereitą metų pralaimėjo tą čempionatą, nes nėra ko tikėt kad pasiliktu čempionu visą amžį, taip kaip pirma jo buvęs čempionas buvo jo nugalėtas. Burke, paprasto darbininko sunus, suvarė į "ožio ragą" Amerikos turtuolius, golfo fanatikus, nes golfas yra turtuolių sportas. Jo vardas liko užrekorduotas kaip tometinio čempiono. Bet luomų skirtumas nėra tiek erzintantis kiek tautinis skirtumas. Ir ypač tada kai vienos nežinomos ir mažos tautelės vyras stoja ir paima viršenybę ant kitos, garsios ir pasiputusias tautos vyro.

Tokiose rolėse Lietuvių stipruoliams pasitaiko būti dabartinio laiku, ir ne prieš ką kitą kaip prieš senus Lietuvių tautos priešus, išdidžius Vokiečius, kurie į Lietuvius su panieka žiūri. Pernai Šarkis-Zukauskas sumušė kumštynių čempioną buvusį Vokietį Schmelingą ir dabar turi pasaulinio čempiono titulą.

Šią žiemą Karolis Požėla nuvažiavo į Europą ir Anglijoje atėmė Europos čempiono garbę nuo Vokiečio Heinricho Frochner.

Taigi, negalima sakyti kad lietuviai niekur nieko nereiškia ir kad didelės, turtingos tautos gali savo pinigais viską užpilti, kad tik savo vardą palaikius.

Juk Vokiečiai baisiai norėjo kad Schmelingas liktu čempionu ir Šarkį taip sumuštu kad jis daugiau nenorėtų su niekuo kumščiuotis. Bet kumštynių interesai kitaip diktavo ir Šarkis atsisotė virš Vokiečių, nors Vokiečiai ir grąsinimus vartojo ir galėjo papirkti, jeigu papirkimo kas norėtų.

Tas pats ir su Požėla. Anglijoje atsirado niekam ten nežinomas Lietuvos intikas. Anglai promotieriai, norėdami padaryti biznį Vokiečių Londono gyventojų patikimui, galėjo prieš Vokietį Europos čempioną pastatyti kokį garsų Amerikoną nugalėtu, Vokiečiams nebūtų tiek piktas. Bet pastato Lietuvį, ir tas du kartu rengiamose imtynėse Vokietį nugalė ir buna tituluojamas Europos čempionu.

Kaip kas iš mūsų nemėgsta kumštynių ar imtynių sporto, ir kaip kas nesako kad jose iškalno "sutaisyta" katras turi laimėti, bet jeigu ir taip yra, ir kada mes žinome kad "sutaisyti" galėtų ir taip kad kitų tautų vyrai būtų čempionais, o mūsų, aiškiai, mažes, nežinomos tautelės vyrai būtų vis pastumiami į užpakalį, — to viso akivaizdoje turime pripažinti Lietuviams kreditą už jų narsumą ir sugebėjimą pastumti kitus į šalį ir atsistoti pirmoje vietoje ir gauti "taisytųjų" simpatiją ir permatymą naudos iš pastatymo Lietuvio ten kur.

SAUGIAUSIA Bankas priima
vietą Jūsų sunkiai indėlius, atidaro
sutaupytiems papr. cinamas s-tas,
pinigams moka aukštus procentus,
rasit pigiausia partraukia iš
Amerikos pinigų ir atlieka vis
sas kitas bankines operacijas.

NAUJAUSIOS KNYGOS

AMERIKIEČIŲ ĮSPUDŽIAI LIETUVOJE (1931). — Parašė Dr. Seštokas-Margeris. Išleista Kaune 1932 m. Ilustruota knyga, 430 puslapių didumo.

Ši knyga yra tai įspūdių Amerikiečio Lietuvoje, kaip pasako pats užvardis, ir yra įspūdių vieno iš daugybės Lietuvoje važinėjusių Amerikiečių, kurie vieni parvažiavę tik taip sau pasakoją, kiti tik šiek tiek parašo, kiti plačiai nurašo, o Dr. Seštokas-Margeris įspūdžiai atspausdintą net tokioje didelėje knygoje ir ta knyga išleista Lietuvoje. Greičiausia paties autoriaus pinigais išleista.

Reikia pasakyti kad šie įspūdžiai apie Lietuvą yra tokie patys kaip ir visų kitų pirmiau jo Lietuvoj važinėjusių laikraštinių: tendencingi, iškelianti į viršų tokius mažmožius kokius reiktų pražiūrėti; ypač akcentuojama tie dalykai kurie reikalauja prisilaikant tam tikros srovės pažiūrų, ir tt. ir tt.

Blogiausia tas kad Amerikietis, po keliolikos metų sugrįžęs į savo tėvynę, jieško tenai ko nepaliko, ir mažas, kasdieninės žmonių gyvenimo ydas aprašo lyg kokią įsigyvenusią tradiciją, įgimtą žmonių paprotį. Tas daroma aprašant apie kysius ir kitus tokius mažniekius.

Išrodo kad mūsų gabseni rašytojai nuvažiuoja į Lietuvą lyg į kokį svetimą, pirmą kartą aplankytą kraštą, kurio gyvenimo keistenybes reikia aprašyti Lietuvių supažindinimui.

Visų perdaug autoriaus akcentuotų smulkų mažmožių neapsimoka nei minėti. Tik pamėnėsimė tai kad jis pats išsilaikė kalbėdamas apie Lietuvą, kuomet tokį pat palyginimą priveda ir apie Ameriką, kas liečia kysių arba lupimų.

Kitas bereikalingai į knygą įrašytas prietiksiai tai kad vienoje karčiame jam išduota iš 100 litų 80 litų gražos, nors turėjo būti išduota 90 litų. "Tai pirmutinė Lietuvoje karčiama kurioje bandė mane apgauti. Nejauku. Juo labiau kad šita karčiama afišuojasi gražiu ir patikėtinu vardu: Pilviškių Šaulių Klubas". Tuomi bando mesti juodą dėmę ant Šaulių klubo, taip nejaukiai pasijaučia kad moteris per klaidą nedavė jam 1 dolario (10 litų), bet kaip greit pasakė jam kad truksta 10 litų, tie pinigai buvo atiduoti. Galima būtų rašyti į knygą kad apgauti norėjo jeigu būtų prirodinėjus kad atidavė jam pilnai. Ir pačiam autoriui be abejo pasitaikė ne kartą kam nors neduotų gražos, o labai būtų įžeistas, jeigu kas pasakytų kad jis norėjo apgauti.

Knygoje yra ir gerų pusių, bet jų aprašyti autorius išvengti negalėjo, nes jos savaimi iškilė aikštėn. Tik negerai kad visur jieškotų ty beverčių mažmožių, kuriuos knygoje įrašius, nepatyrusiam skaitytojui darosi įspūdis kad ta jo tėvynė Lietuva yra kokia tai keista šalis.

Knyga išleista labai stambiom raidėm užtai pasidariusi tokia didelė. Ji Lietuvoje bus tiek populiariška kiek Chicagoje buvo populiariška "Chicago's Lietuvių Istorija" (Dr. Margeris yra Chicagietis).

Amerikos Lietuviams jau nusibodo "įspūdžiai apie Lietuvą" skaityti taigi ši knyga išleista ir palikta Lietuvoje. Butų naudingiau buvę jeigu Dr. Margeris būtų paskyręs tuos pinigų išleidimui kokios geros moksliškos knygos, kurių Lietuvos vertė turi išverti ir jos labai reikalingos, bet nėra pinigų išleisti.

Kalbinkit savo draugus skaityti "Dirvą" — jie turės sau didelio pasitenkinimo iš jos.

DAYTON

Smarki audra. Gegužės 9 d. anksti rytą šį miestą užklupo smarki audra, padarydama nuostolių už apie \$750,000.

Audra su lietu palietė ir miestelius į pietus nuo čionai.

Dirbs medikališkus aparatus. Frigidaire korporacija skelbia kad ji pradės dirbti tokius aparatus kuriais bus gydoma dusulis ir nosių užgulimas.

Sakoma kad asmuo sergantis viršminėtomis ligomis, įsigijęs tą aparatą, kuris gamins dirbtiną orą, galės lengvai atsikratyti savo negerovių sunaikinant jų ligų simptomus.

Tiems aparatams numatoma didelė rinka. Išradėjai to medikališko prietaiso yra Hopkins ligoninės laktarai iš Baltimore, Md.

Dabar Frigidaire dirbtuvės dirba visas septynias dienas ir naktis į savaitę, trimis pamainomis. Daugiausia išdirba elektriškus šaldytuvus, prisirengdamos vasarai. O kai pradės išdirbti tuos gydancius aparatus, darbai dar pasidarys.

Didelis gaisras. Naktį iš Gegužės 6 d. vidurmiestyje kilo gaisras tarpe Main ir Ludlow gatvių, užsidegė 5 aukštų namas. Ugniagesiai dirbo visu smarkumu iki gaisrų likvidavo. Sunkiai dirbo gelbėdami aplinkinius namus nuo užsidegimo.

Nuostolių gaisras padarė apie \$200,000. Tame name buvo rubų sandėlis.

"D." Rep.

JONAS NAUJOKAITIS "Dirvos" agentas Londone. Pas jį galima gauti "Dirvą" pavieniais numeriais ir užsirašyti metams. Adr.: 3 White's Gardens, Planet Street, Commercial Rd, E. 1.

K. BLAZAITIS NEW HAVEN, CONN. "Dirvos" agentas Užrašo "Dirvą" metams arba pusei metų. Kreipkitės į jį. Antrašas: 209 Chapel Street

MES PRIIMAS 1933 M. BONŲ KUPONUS

"Dirva" priima Lietuvos Bonų 1933 metų kuponus už jų pilną vertę. Siųskit savo 1933 metų Bonų kuponus už "Dirvą" arba už knygas.

"DIRVA"

6820 Superior Ave. Cleveland.

gružės 12, 1933
AUSIOS
TOS
10 JSPUDU
1931). — Para
largeris. Bala
m. Ilustrac
lapų didumo
ta tai įspūdi
tuvoje, kaip p
dis, ir yra įpa
daugybės Litu
ių Amerikieši
važiavę tik tai
iti tik šiek t
aciai nurad
rgerio įspūdi
t tokioje d
ta knyga išle
Griegianus p
nigais išleis
yti kad sie
stuvą yra b
su kiti pirma
neįsistūti la
cingi, išleis
auzduos k
i; ypač alic
ykai kurie n
ant tam t
it tt. it
kad Ameri
metų sugr
iesko lauk
as, kasdien
o ydas ap
menis trau
a paprov
t apie lyti
mažesniu
su galeis
ija į Litu
a, pirmą k
i, kurio gr
s reikia c
važiavimui
autorius d
mažesniu
neiti. T
jis pat
apie Litu
elvyrimo p
tik, lauk
p / ap
laik t
sion t
sion t
p) la
"ti
je lauk
au lauk
i grū
Pleš
"voni
ant šit
ai pas
sid m
10 lit
u, la
i kad tr
imigri
tytų m
norių
roduki
ir m
ad atit
čiam
e ne l
grū
gru kas
o ap
erų p
nus s
s sava
gerai
rečių
goje
pr
kaičių
jo t
ai k

Mūsų Kultūrinio Gyvenimo Klausimai — Amerikos ir Lietuvos Politikos Reikalai Mūsų Jaunimo Raštų Skyrius Chicago Žinios

A. L. LIAUDIES SAJUNGOS UŽDAVINIAI ŠIA VASARĄ LAIKE TAUTINĖS SPAUDOS KONFERENCIJOS IR PASAULINĖS PARODOS CHICAGOJE

Su Gegužės 27-ta diena Chicagoje atsidarys Pasaulinė Paroda ir tėsės per visą vasarą. Tame laikotarpyje Chicagoje atsilankys desėtkai tukstančių Lietuvių iš visos Amerikos, Lietuvos, Kanados, Pietų Amerikos.

Taiigi laike tos Pasaulinės Parodos Chicagoje, Liepos 15 ir 16 dienomis įvyks Tautinės Amerikos Lietuvių Spaudos bei veikėjų konferencija. Chicagoje jau susikūrė viršminėtam reikalui komitetas ir visas darbas varomas pirmyn.

Pirmiau negu įvyks generalė konferencija, Chicagoje ir apilinkėse veikėjai laikys apie dvi konferencijas, kuriose bus prirengta planai tolesniam darbui.

Prie to labai svarbu kad mūsų veikėjai iš plačios Amerikos, atvykę į konferenciją ir parodą turėtų kur apsigyventi kelioms dienoms.

Visi gerai žinome kad depresija visiems sumažino kapitalą, o ypatingai veikėjams ir veikėjoms. Todel Amerikos Lietuvių Liaudies Sąjungos nariai, kurie rūpinasi konferencijos surengimu, rimtai rūpinasi ir galvoja priimti svečius kad

jie galėtų su mažomis išlaidomis dalyvauti Tautinėje Konferencijoje ir Pasaulinėje Parodoje.

Kai kurie, žinoma, turi savo giminų Chicagoje ir apilinkėse, tie be abejo susineš su giminėmis ir apistos pas juos. Bet daugelis atvažiuos kurie čia neturi giminų nei draugų, jie turės nemaža kėblumų susirasti prieinamą apsigyventi vieta.

Nėra abejonės kad Tautinės Konferencijos Komitetas tą savo pareigą tinkamai atliks, o ypač Liaudies Sąjungos nariai. Todel A. L. L. Sąjungos kuopoms savo susirinkimuose apie viršminėtą klausimą reiktų pasitarti išanksto, nes laikas tas greitai prieis.

Tiems kurie norėtų apsigyventi hoteliuose bus surasta ir nurodyta tokie hoteliai.

Todel kurie rengiatės dalyvauti Pasaulinėje Parodoje ir Tautinėje konferencijoje, tēmykit platesnius aprašymus "Liaudies Tribunoje" apie tai, ir čia rasite laikas nuo laiko nuodugnesnių pranešimų. Mes visapusiškai busime pasirėngę jums pasitarnauti pagal savo galimybes išgali.

Bronius F. Simons-Simokaitis, Am. Liet. Liaud. Saj. Centro Pirmininkas.

2437 W. 69th Street. Chicago, Ill.

Lietuvių Spaudos Sąjungos DIDELĖ EKSORSIJA

I KLAIPĖDĄ

(Per Southamptoną) ISPLAUKS IŠ NEW YORKO

Birželio— JUNE 29 anksti ryte

(Keleiviai sės į laivą vakare, Birželio 28)

CUNARD Didžiojo Ekspresinio Laivo

BERENGARIA

Ekskursijos dalyviu laikomas kiekvienas važiuojantis į Lietuvą keleivis.

— Šią Ekskursiją Užgyrė — LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA Laivakortės parsiduoda pas visus agentus.

CUNARD LINE

1022 Chester Avenue Cleveland

LIETUVIAI!

Važiuokit Tiesiai į Klaipėdą

SU DIDELE VASARINE EKSORSIJA Laivu S. S. FREDERIK VIII IŠ NEW YORKO BIRŽELIO 3, 1933

Nereikalinga nei vizų nei pereiti parubėžinį egzaminavimą iki pasiekiate KLAIPĖDĄ. Negali but nieko lengvesnio ir patogesnio.

Kiti Išplaukimai New Yorko: United States... May 20 United States... June 24 Frederik VIII... July 8 United States... Aug. 5

Platesnių informacijų, laivakorčių bei užsakymų kreipkitės pas vietinius agentus A R B A

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

27 Whitehall St. New York, N. Y. 245 Washington St. Boston, Mass. 130 N. LaSalle St. Chicago, Ill.

LIAUDIES TRIBUNA

SIŪSKIT ORU LAISKUS Į LIETUVĄ

Pasveikinkit savo naujus pažįstamus inteligentus ir Lietuvos valdininkus laiskais kuriuos perves į Kauną mūsų lakunai Darius ir Girėnas! Brangi bus atmintis tiems jūsų draugams su kuriais susipažinote atsilankydami Lietuvoje!

"Dirvoje" ir "Liaudies Tribunoje" galit gauti specialius laiskus tam tikslui. Reikalaukit jų. Tą laišką įsigiję, pasiųsit į New Yorką su \$2, ir kada lakunai išskris jie išves jūsų laiskus, kurie bėgyje 40 valandų pasieks Lietuvą!

Siųskite mums du po 3c pašto ženklelius, gausit sau vieną laišką ir skubėkit išsiųsti į New Yorką prieš Gegužės 18 dieną.

Pasaulinė Paroda Chicagoje bus atidaryta Gegužės 27 d. vietoj Birželio 1 d., kaip seniau manyta. Prez. Roosevelt gali atsilankyti į Chicago tik Geg. 27 d., todėl atidarymas paskubėta kad tik Prezidentas galėtų dalyvauti ir parodą atidaryti.

MUSŲ PASTABOS

SLA. NARIAI be abejonės neturėjo progos sužinoti kokius "aukštus" mokslus yra iššęję jų "Tėvynės" redaktoriaus ponas Vitaitis. Nors mes visi žinojom kad jis yra "genijus", bet tikros paslapties apie jo "geniališką" mokslą turbūt niekas "nežinojo".

Štai Gegužės 5 d. "Tėvynės" laidoje jo "mokslingumas" išlenda kaip yla iš maišo. Ne tik su paprasta reklama socialistiško "Maikio su tėvu" studentas, bet "pavyzdžiais" parodo kad "Maikio-tėvo" mokslas labai "kulturingas".

Tik pažūrėkim ką ponas "Tėvynės" redaktorius sako: "Ir šiandien ta šeima yra kulturinga ir inteligentiška: žilaplaukiai 'Maikio' skaitytojai yra iššęję gyvenimo mokyklą." Ištikro So. Bostono "Keleivis" turėtų kuogreičiausia pasveikinti p. Vitaitį kaip savo "Maikio su tėvu" "geniališką" studentą, kuris po 25 metų "aukšto" mokslo parašė "Maikiui-tėvui" editorialą! Bravo!

SLA. nariai turėtų pasidėkuoti "Maikio-tėvo" rašytojui kad jis buvo toks mielaširdingas ir neišleido daugiau tokių "studentų".

Dykai 7 Dienų Bandymas Kenčiantiems nuo Reumatizmo

Jei jūs kenčiat nuo reumatizmo, jūs galit gaut Rose Rheuma Tabas, rodytą ir išbandytą gyduole. Dykai 7 dienų Bandymui. Ši paprasta naminė gyduolė pagelbėjo šimtams. Nesiskit pinigų — tik savo vardą ir adresą ant žemiau esančio kupono.

Dykai del skaitytojų. Išbandykite šią gyduolę patys NEMOKAMU BANDO. DYMU. Išpildykite kuponą ir prisiųskit jį greit, pirm išsišaišimo šio duodamo pasiulymo.

Rose Rheuma Tab Co. (Dept. X3) 3516 N. Irving Ave. Chicago, Ill. Meldžiui prisiųst piln. Pakelį Rose Rheuma Tabs, apmokėtu persiuntimu. Aš vartosiu jas 7 dienas ir tada pats nusispręsiu ar aš noriu jų daugiau.

Vardas _____

Adresas _____

Miestas _____ Valst. _____

SUPPRESSION OF LITHUANIAN PRINTING

By JOHN J. BALANDA.

The year 1848 marked another period of general revolution in Europe. This time the revolutionary period was not so short lived as that of 1830 but lasted about 15 years. Revolutionary successes in Hungary and Italy and the general spirit of unrest then pervading Europe again encouraged Poland toward an attempt to break away from Russia. And again Lithuania followed suit. After a good deal of spreading of propaganda, gathering of arms, and promises of aid from other European revolutionists the intelligensia and the bourgeoisie set up a provisional government in January of 1863 and began to fight Russia.

The Polish revolutionists were quite successful so Lithuania joined the struggle in March. At first only the city dwellers engaged in the revolt. But the labors of Bishop Valančius and his co-workers had not been in vain for the peasantry soon added their aid. The peasants had a real grievance against the Russians for in spite of the abolishment of serfdom in 1861 the peasants' lot had not bettered as the Russians had not instituted their projected land reforms and the peasants still had no land. The revolutionary leaders drew the whole-hearted support of the peasantry by promising to give them land. They set the peasants against the Russians by telling them that the Russians wanted to withhold the land from them and to forbid them their Catholic faith.

But the revolt was short lived and in 1864 was squelched because the aristocracy gained control of the provisional government, the promised aid of Garibaldi and France was not forthcoming and Russian intrigues demoralized the movement. Now the Russians began in earnest to separate Lithuania from Polish culture and to bring in her own. Poles and Lithuanians were forbidden any public office which came in contact with the people; Russians being appointed to those offices. All private schools were closed and government schools were Russians and the lessons were in Russian language and alphabet. Active Lithuanian workers were killed or exiled, the Catholic faith persecuted and the confiscated forms of revolutionists were given away to Russians.

The best weapon of the Russians in their plan of Russification of Lithuania was the introduction of the Russian al-

phabet. At first the Russians attempted to compete with Lithuanian books printed in Latin characters. They first let out a Lithuanian primer in Russian characters and then a whole series of books on various subjects both religious and secular. These books were sent to the schools and government offices with orders for their distribution. But the government books were not accepted by the Lithuanians, especially those dealing with the Greek Church. Then the Russians forbade the printing of anything with Latin characters.

Lithuanian writers saw the dangers in using the Russian alphabet and resolved not to accept it. Bishop Valančius found a method of preserving the Latin alphabet in Lithuanian literature by printing his forthcoming works in Prussia. The books were spread by adventurous youths who smuggled the books into Lithuania from Prussia and carried them into the interior by night. These books were hunted and destroyed by the Russians, the book-carriers were also hunted and exiled if caught. Despite persecution the Lithuanians eagerly accepted these smuggled books and burned the Russians books that were thrust upon them.

During this time some new writers were added to the ranks of the still active old-timers like Bishop Valančius and Bishop Baronas and L. Ivinskis. The outstanding additions were J. Juška, Rev. A. Juška, Rev. S. Gintauskas, Rev. A. Vienas, J. Žindis, and P. Vileišis. J. Juška and Rev. Vienas published collections of folk songs. Rev. A. Juška also published the most extensive Lithuanian dictionary compiled up to that time. Rev. S. Gintauskas wrote many popular poems, many in a patriotic or moral vein. About this time there appeared more and more Lithuanian youths in various universities and they began to take an active interest in the fight for free press. One of these students was P. Vileišis, who published several educational books and some stories.

No important literary works appeared at this time probably because of the difficulties and dangers menacing writers. The most important works of the time were undoubtedly the collections of folk songs because these beloved creations of the people were saved for the future.

wroUra tstsbd žsslx-h

PAJIEŠKOMA

Šie asmenys gyvena Amerikoje yra įjieskomi.

Balčiunas Viktoras, kilęs iš Krekenavos v., Panevėžio ap. Čepulis Vincas, iš Jonišio, Šiaulių apsk.

Giniotis Edvardas, kitados gyvenęs 2263 E. 73 St., Cleveland, Ohio.

Kuršinskaitė Matilda, iš Jonišio m., Šiaulių apsk.

Sadauskai, Pranas ir Antanas, 1927 m. gyvenę Chicagoje.

Sadauskaitės, Petronėlė Ragauskienė ir Marcijona Šimkienė, gyvenančios Chicagoje.

Zlotkus Romas, iš Pandelio m., Panevėžio ap., gyvenęs Chicagoje.

Balčiunas Jonas, iš Gulioniškės k., Mariampolės ap.

Grušienė, Baranauskaitė Teresė, iš Jezno par., Alytaus ap. Gyveno kitados Detroit, Mich.

Natanai, Izidorius ir Leiba. Abu gyveno sulyg adresu, 167 State st., St. Paul, Minn.

Pareigis, Mataušas. Kilęs iš Rietavo val., Telšių ap.

Petrulis Pranas, kilęs iš Kamajų val., Rokiškio ap.

Račius Aleksas, kitados gyveno Worcester, Mass.

Zingfeldas (Singfeld) Jonas. Amerikoje pasivadino Biecher. Kilęs iš Lankelskių par., Vilkiškių ap. Gyveno Wellston, Mich.

Prašomi atsiųskti į Lietuvos Konsulatą.

Lietuvos Konsulatą, 201 North Wells Street Chicago, Illinois.

OŽELIENĖS KONCERTAS. Šį se. madienį, Geg. 14 d., St. Agnes salėje, įvyks p. Agotos Oželienės koncertas. Programą prasidės 5:30 val. vakare.

CHICAGOS LIETUVIŲ NAUJINIENOS

Chicago antrašas: 2437 W. 69 St. Tel. Grovehill 2242

DARIUS IR GIRĖNAS APLEIDO CHICAGĄ

Gegužės 6 d. Municipal Aerodrome įvyko mūsų lakunų Darius ir Girėno lėktuvo krikštymos. Tas istoriškas lėktuvas pavadintas "LITUANICA".

Prie krikštynų dalyvavo Pralotas M. Krušas ir Kun. Urbanavičius, kuriu atlaikė pamaldas, palaimindami mūsų lakunų kelionę. Publikos atsilankė didelis buris. Lakunai atrodė pilni energijos ir pasiryžimo.

Beje, Gegužės 4 d. J. B. Jučias valgykloje įvyko lakunų išleistuvių vakarienė, kur dalyvavo gražus buris svečių ir ta proga tapo suaukauta jiems \$300. Iš to vakaro mūsų drausuliams liko virš \$400 pelno. Kai kurie biznierių ir profesionalai davė žymias aukas.

Apleido Chicagą Geg. 7 d.

Darius ir Girėnas, po lėktuvo krikštynų, pasirengę apleisti Chicagą Gegužės 7 d., 6:30 v. ryto, nes jų laukė tą pat dieną kitos išklmės New Yorke. Bet kadangi oro raportai rodė jog rytas ukanotas ir nebus matyt nei kur nusileisti, jie tegalėjo išskristi 9:28 val. ryto. Juos išlydėti susirinko giminės, rėmėjai ir draugai — viso apie 200 žmonių. Jeigu Chicagiečiai būtų žinoję kad lakunai išskris taip vėlai, juos išlydėti būtų susirinkę didelės minios. Lakunai išskrido į New Yorką, kur galutinai prisiruoš savo rizikingai kelionei, kaip tik pasitaikys prielankus oras, tik ne prieš Gegužės 18 d.

Visi Chicago Lietuviai linki jiedviem pasisekimo atsiekti savo didelio tikslo.

"Liaudies Tribuna" linki Dariusi ir Girėnui laiminga pasiekti mūsų laikiną sostinę Kauną ir tuomi atlikti ilgiausią kelionę kokia tik yra lakunų atlikti.

LANKESI svečias. Redakcijoje lankėsi J. Januškevičius, Jr., iš Hartford, Conn., SLA. Izdo globėjas. Jisai važinėja rodydamas Lietuvos filmas. Chicagoj bus iki Gegužės 12 d.

BABRAVIČIUS KONCERTUOJA

Chicagon parvažiavo visų žinomas ir mylimas dainininkas Juozas Babravičius. Ir štai visi vėl turės progą išgirsti jo gražų tenoro balsą koncerte kuri įvyks sekmadienį, Gegužės 14 d. Lindblum mokyklos salėje.

STREIKAS baigėsi. Pereitą savaitę buvo sustreikavę išvežiotųjų unijos nariai, bet streikas tą pačią dieną baigėsi.

SMARKUS lietus. Chicagoje pereito sekmadienio naktį pradėjo smarkiai lyti ir lijo pirmadienį visą dieną.

MIESTO darbininkams šiose dienose bus išmokėta užvilktos algos — gaus už dvi savaites.

APVOGĖ JANUSKEVIČIAUS AUTOMOBILĮ

Pereitą sekmadienį Juozas Januškevičius, iš Hartford, Ct., SLA. Izdo Globėjas, rodė Lietuvos paveikslus Dievo Apveizdos parapijos salėje. Prieš bažnyčią gatvėje paliko savo automobilį su nekuriais dalykais ir rubais, manydamas kad niekas jų nelies. Bet vakare prie automobilio prisitaikė plėšikai, matyt kokie aplinkiniai vaikėžai, išlaužė automobilio durų rankeną ir pavogė valizą su rubais, fotografinius aparatus ir kitus dalykus. Nuostolių padarė už apie \$500.

Januškevičius važinėja su pavelsklais įvairiose kolonijose. Šiuo laiku buvo atsilankęs Chicagon ir turėjo panešti tokius žymius nuostolius.

SANDARA PUB. CO. LAIMĖJO BYLĄ

Gegužės 3 d. Apskrities teisme buvo nagrinėjama Sandara Pub. Co. byla. Teisėjas Stanton padarė nuosprendį "Sandaros" naudai. Tačiau "Sandaros" nukentėję darbininkai sako nepasiduosią ir apeliuosią į aukštesnį teismą.

Pasirodo kad žmonės turi pinigų ir mėgsta bylinėtis, nors tos mašinos už kurias "Sandara" kovoja nėra vertos tų pinigų kiek visas bylinėjimasi atsiėjo. Ambicijos netruksta pas mūsų brolius Lietuvius, vienas kitam įkanda jeigu tik gali, skriaudžia jeigu tik proga pasitaiko.

LANKOSI DAINININKĖ EMILIJĄ MICKUNAITĖ

Chicagoje lankosi nauja Lietuvaitė dainininkė, p-lė Emilija Mickunaitė iš Philadelphia, Pa. Ją Amerikos Lietuviai jau kelis kartus girdėjo dainuojant per radio plačios Amerikos radio tinklę. Ji buvo perstatyta kaip Lietuvos tautos žvaigždė.

Ji Chicagoje duoda visą cilę koncertų taip vadinamame katalikų dienrašcio "Draugo" vajuje. Koncertai paprastai atsisibuna bažnytinėse salėse, kur publikos atsilanko labai mažai, kartais pakanka kelių desėtkų. Priežastis mažo publikos atsilankimo tame kad "Draugas" nėra populiariškas tarp katalikų.

Mūsų nuomone, tokią dainininkę kaip p-lė Mickunaitė nereikėtų tampyti po visas paprastas saliuks. Ji turėtų duoti koncertus tik gerosiose vietose. Katalikai mylinti daile ir dainas turėtų rimtai apie tai pagalvoti ir neleisti žeminti jos didelį talentą paprastose vietose ir mažose grupelėse žmonių.

NUŠOKO nuo 10-to aukšto. Gegužės 9 d. nežinoma mergina išsoko per langą pačiame vidurmiestyje iš 10-to aukšto ir užsimušė. Saužudystę papildė ant Madison ir Dearborn gatvių kampo.

AMERIKOS LIETUVIŲ LIAUDIES SAJUNGA

ir Redakcija

2437 W. 69th Street

Chicago, Ill.

Telef. Grovehill 2242

"MARGUTIS"

Muzikos, Dainų ir Juokų žurnalas. Išeina du kartu į nėnesį su karikatūromis, gaidomis ir kitokiais raštais. Kiekvieną mėnesį rasite Pustapėdišką Kalendorių su oro spėjimais ir Lietuvių gyvenimo nuotikiais.

"Margutis" pusei metų kainuoja \$1.00. Metams — \$2.00. I Lietuva metams \$3.00. Adresas:

"MARGUTIS"

2437 West 69th Street Chicago, Ill. Redaktorius-Leidėjas: Komp. A. Vanagaitis.

Dienos Klausimais

MUSŲ LAKUNAMS IŠSIRENGUS SKRISTI

Mūsų lakunai — Darius ir Girėnas — jau apėjo Chicago ir nematys jos daugiau iki nesugrįš iš Kauno.

Gegužės 6 d. Chicagoje įvyko jų lėktuvo krikštynos — Kapitono Dariaus motina, kuri aukauja savo sunų mūsų tautos garbei, atliko "krikštijimo" ceremonijas "Lituanicos", kuriuo jos sunus atnešė Lietuvų tautai garbę, žinoma, jeigu nežius Atlantiko bangose, kurias keletas perskrido, o keliolika žuvo beskrisdami.

Chicagoiečiai gražiai išlydėjo savo du narsiu vyrų. o Brooklyniečiai juos gražiai priėmė ir jie bus paskutiniai juos išleisti į jų didelį žygį, kuomet vieną gražų rytą, kurią nors paskutinių dienų Gegužės mėnesio, jiedu pakils į orą ir išnyks iš akių savo išlėdėtojų.

Garbingas tai žygis mūsų tautai. Bet pavojingas jų gyvasčiai. Garbingi tokie vyrai kurie savo tautos gerovei ir garbei savo gyvastis aukoja.

Amerikos Lietuviai padėjo jiems įrengti lėktuvą tinkamą tokiam žygiui. Jeigu lėktuvas tam nebūtų tinkamas jie nebūtų apleidę Chicago. Lėktuvo atsakantumą užtikrino ir jo dirbėjai. Jiems nusikridimas užtikrintas iš visų numatytų pusių. Tik nenumatyti arba staiga kelionėje ištikie prietikiškai nugarmdino kitus lakunus į okeano dugną amžinastims. Bet ne visiems tas atsitiko — daugelis perskrido, kas reiškia kad galimybės perskristi yra, ir jos gali būti su mūsų lakunais.

Kada jiedu pasikels į orą ir jų lėktuvas atsuks savo galvą Lietuvos linkui, visų Amerikos Lietuvų mintys ir širdys skris kartu su jais virš gilių Atlantiko vandenų.

Visos Lietuvos akys ir širdys bus nukreiptos į vakarus ir lauks jų atsikrendant. Koks tai bus laukimas!

Ar sulauks?... Tai bus didžiausias įtemimas mūsų visos tautos koki kada jautėm — per apie 40 valandų, po ko jie turės jau būti Kaune.

Ne visą laiką jie skris virš vandenų, nes nuo New Yorko iki Race Rago, kuris yra paskutinis Amerikos išsikišimas į Atlantiką, visą laiką po kairei turės žemę. Nuo Race Rago jau atsidarys prieš juos Atlantikas — bet tik pati siauriausia jo dalis, kuri nėra platesnė 1600 mylių. Bet šiame protarpėje ir guli visi lakunų pavojai. Antrą dalį Atlantiko jiems reiks skristi nakties laiku. Naktį jie sutiks patys, į ją įlėkdami, nes jie kelias nuo saulės, tokiu būdu diena jiems bus trumpesnė. Bet anksčiau ateis sekantis rytas. Ryto metu jie pasieks Anglijos salas.

Jeigu viskas eisis laimingai, tolyn labin jų lėktuvas lengvesnis, nes kas valanda susinaudos daug gazolino ir aliejaus.

Jeigu įvyktų koks sugedimas anoje pusėje Atlantiko tada jau pavojų nebūtų, nes reikaliu priėjus galėtų nusileisti ten kur prisišauktų žmonių.

Virš Atlantiko jie skris

maždaug tuo keliu kuriuo plaukia garlaiviai. Jeigu ir reiktų nusileisti juroje tai jie šauktųsi laivų pagalbos. Tik koks staigus nelauktas prietikiš galėtų juos prauždyti, arba jeigu oro srovės išneštų juos toli iš kelio, tada imtų dieną kitą, arba ir kelias dienas, laivams juos surasti. Per tą laiką, jeigu pasitaikytų audra, vanduo galėtų sudaužyti jų lėktuvą.

Vinikas Liko SLA. Centro Sekretorium

Tikromis gautomis žiniomis, Dr. M. J. Vinikas laimėjo SLA. Centro Sekretoriaus rinkimus.

Balsų gavo sekančiai:
Vinikas 3,060
Raginskas 1,707
Neoficialiai nekurių ku-

pu išstatytas kandidatas J. Mikalauskas gavo 203 balsų. Tokiu būdu iš viso balsavo 4,997 nariai ir balsavimuose dalyvavo 276 kuopos.

M. J. Vinikas užims sekretoriaus vietą iki sekančių rinkimų ir sekančio seimo.

Dabar SLA. Sekretoriaus pareigas eina S. E. Vitaitis, "Tėvynės" redaktorius.

Vokiečiai Deginys Žydų Parašytas Knygas

Beveik kasdien iš Vokietijos ateinančios žinios pasako ant kiek Vokiečių Hitleristų fašizmas kvailas.

Tarp kvailiausių dalykų yra sumanymas sterilizuoti silpnapročių vaikus kad negalėtų veistis. Gal but Hitler ir paeina iš tokių silpnapročių.

Antras pamišėlių darbas

yra tai sumanymas sudeginti visas Vokiškas knygas kurias parašė žydai rašytojai.

Socialistai Gretinasi prie Komunistų

Socialistai ir komunistai yra tie patys Marksistai: ir tų ir tų vėliava raudona, ir tie ir tie švenčia pirmą Gegužės, ir tie ir tie pripažysta revoliuciją ir ginkluotą išvertimą valdžios.

Tik vadai del savo biznio vieni tempia žmones į save, kiti į save.

Bet susiskaldžius nėra vienybės, o be vienybės — nėra galybės.

Washingtono įvyko socialistų konvencija, kurioje prieita prie išvados kad reikalinga įsikišti su komunistais "bendro fronto tam tikrais klausimais".

Žinoma, komunistai jų neprisims kaip lygių su lygiais. Tada prisieis socialistams kreiptis į negrus — ir įvyks socialistų peštinė su komunistais už juodąją rasę...

Merunas

Istorinė Apysaka

JUODO KARŽYGIO SUNUS

Rašo K. S. Karpis

Vaidilutės Meilė

(Tęsinys iš pereito num.)

— Bėgkit... — pratarė jiems balsas, kurį Vingėla pažino. Tai buvo vienas jo gerų draugų, jaunas kaimynas Genulis, kurs su juo augo, žaidė, medžiojo ir mylėjosi vienas kitą kaip broliai.

Nustebo nelaisviai tai išgirdę ir nežinojo ką daryt, taip sumišo.

— Bėgkit, sakau, iki dar laikas!... Dar labai anksti, visi nesubudę. Tuoj bus pervėlai.

— Bėgam! — tarė Vingėla savo mylimajai, ir nešė išnešę ją iš rusio. Jie jau žinojo kur bėgti, ir tame take rado Vingėla savo arkli, ant kurio pats sėdo, užpakalyje sėdo Liudytė, ir vėjo greitumu nešėsi į rytus, į Nevėžio pusę, ir tą pačią dieną priėjo mums jau žinomų Kalnių pili pri Nevėžio kranto. Vingėla siulėsi Kalniui tarnybon, ir senis, sunaus Talksnio paraginamas, sutiko pabėgėlį ir jo žmoną pas save paimti.

Vingėla, kelias metais jaunesnis už Talksnią, šiam labai patiko. Tik nežinia ar pats Vingėla jam patiko, ar jo jauna žmona, Liudytė, bet Talksnis buvo labai prielankus ir geras jiems abiem.

Tėvas Kalnis, senas ir patyręs žmogus, į naujus atėjūnus visada atsinešdavo ištolo ir nuožvalgiai. Pirmiausia patirdavo ar nėra kurio kaimyniško kunigo špiegal, paskui ar geri žmonės, ar darbštūs, ar žabūs ir ar atsiduoda jam ir buna ištikimi, o tada budavo jiems palankus ir geras.

Nepaėjo kelios savaitės ir Kalnis priškyrė Vingėlą prie savo ištikimų ir gerų vyrų ir kur jodamas imdavo jį kartu su savim.

Liudytė tuo tarpu laukė, prisirengdinėjo, siuvosi reikmenėlius kad nebūtų užklupta be nieko. Anksti kitą pavasarį jiedu sulaukė kudio, sunaus. Džiaugėsi ji, džiaugėsi Vingėla iš trečios esybės jų gyvenimui atėjusios.

Su kudio atėjimu, Liudytė pasidarė giedresnė, smagesnė, gyvesnė ir net žavėtinė. Vaikutį turint, ji jautėsi turinti sau pasaulio dalį ir gyvenimu labai džiaugėsi.

Ją linksma ir nuolat šypsanti pradedo labiau ir labiau nužiūrėti Talksnis. Kada seniau tėvas jodavo kur iš pilies, Talksnis jodavo kartu, bet dabar jis leisdavo Vingėlą savo vieton ir pats likdavo namie. Kaip geras ir rupestingas vyras, Vingėla savo tarnybą Kalniui ėjo gerai, ir pasitaikydavo jam iškeliauti ir toli, kartais net į Daugupius. Tarp Daugupių ir Kalnių pilių ėjo nuolatiniai reikalai, nes Daugupių valdovas Ardys augino Kalnio dukters sunų Gaižį, taigi buvo giminės, ir Kalnis buvo vienas iš didžiųjų Daugupių talčinų.

Liudytė pradžioje jautė Talksnio broliškumą, jo prielankumas jai ir kudiui ir jos vyrui džiugino ją ir kėlė joje padėką valdovo sunui už visa tai. Bet toliau labiau ji pradėjo nuprasti kaip Talksnis prie jos šliejasi jau kaip vyriškis prie moteriškos, viliodamas ją savo įvairiais sugalvotais budais.

Taip praslinko vasara. Liudytė jo atsikratyti gaudavo turėdama prie savęs savo jaunutėlį kudių ir nuduodama savo motinos pareigą kudiui, kada tik Talksnią patėmydavo netoli savęs.

Bet praėjo metas laiko, vaikutis jau buvo atjaukintas, ir Talksnis pradėjo svaigoti turėdamas laisvesnį priėjimą prie jos. Ji vis darėsi gražesnė ir gražesnė: buvo net gražesnė už Talksnio seserį Gaižutę, kuri buvo apšaukta tos srities gražuole, kuomet gyva buvo.

Talksnio viliokiškos akys degė pamaičius tą jauną moterišką, ir jis ją sekiodavo ir gaudydavo. Liudytė taip mokėjo išvengti duoti jam suprasti jog nemylė jo kad Talksnis jautėsi jai patinkas.

Kada Vingėla jodavo kur iš pilies, ji labiau jį bučiuodavo ir rodydavo didesnio susigrauzimo; tą matydamas jis ramindavo ją kad grys laimingai ir kad jai nėra ko sielotis del to. Bet jis jos nesuprato ir ji niekaip nedryso apie Talksnią užsiminti, kad kartais Vingėla nesupykty ant jos už bereikalingą apkalbėjimą to kurs juos pirmiausia užtarė ir priglaudė.

Išjoję beveik visiems į Daugupius ir į Aleksotą, į pavasarinę šventę, Talksnis pasisulė tėvui likti namie. Tai pirmas pavasaris nuo jo suaugimo į vyrus kad šis narsus Kalnio sunus nejoja į Daugupius ir rungtynes.

Tėvas sutiko palikti jį namie, o tarp daugelio palydovų išjojo ir Vingėla. Išjojo veik savaitei laiko.

Vėrkė Liudytė išleisdama savo vyrą, nes žinojo kas jos laukia. Talksnio smailos akys nepaleisdavo jos niekur, kas ją labai, labai kankino. Ji prieš dievų valią pamilo savo vyrą, bet pasiliko jam ištikima ir ryžosi nepasiduoti Talksnio pagundoms, kurs ne kam kitam liko namie kaip tik bandyti ją pasinaudoti.

Vengdamą Talksnio, Liudytė stengėsi būti atstu nuo jo, ir žinodama kad jis randasi arti, išėjo iš pilies į pievą Nevėžio parkrante, su savim imdama ir savo vaikutį.

Talksnis, persipildęs geismų kupinai, nenurimdamas įsiekio moteriškos kurios meilės tikėjosi paragauti. Viduje neradęs, greit išsiskubino į pievą ir nusekė tuo taku kur jį paprastai mėgdavo vaikščioti. Nors ji ten išėjo slėptis, jis samprotavo jog išėjo kad buti viena ir jo laukti. Skubėjo jis į paupį, ir pamatė krante pievoje sėdintą kurios taip geidė. Moteris pajutus jį atėinant nutirpo ir nubalo. Bėgti nedryso,

AUKŠTYN, ANKŠTYN!

Tie Clevelando Lietuviai kurie ruošiasi važiuoti su "Dirvos" redaktorium į pasaulinę parodą Chicagoje, gali buti pamatys dar vieną mokslininkų bandymą pakilti kiek galima aukščiau žemės paviršio. Prof. Piccard'ui prigelbstint, daroma toks balionas kuris galėtų apimti 600,000 kubikų pėdų hidrogeno dujų — visu šimtu tukstančių daugiau negu tas kurį naudojo pats Prof. Piccard pereitą vasarą Šveicarijoje pasikėlimui į orą. Norima pakilti į orą kokia 5,000 pėdų aukščiau negu buvo pasikėlęs Prof. Piccard, kuris iškilo virš 54,000 pėdų.

NAUJI ORO SPINDULIAI

Labai žvaigždėtą naktį, kada nėra mėnulio, dangus ir oras rodosi mūsų akims gana šviesus. Mokslininkai iki šiol manė kad tas šviesumas tai sukaupai išsklaidyti visų dangaus žvaigždžių šviesos spinduliai. Tačiau žymios Amerikos observatorijos (Lowell) vedėjo, Prof. Slipher'io darbai duoda pagrindo kitaip manyti. Su taip vadinamo spektroskopu ir fotografinės kameros pagalba jis yra nutraukęs paveikslų daugelio žvaigždėtų naktų. Kai kada, jis filmą "dangui traukti" laikydavo iki 100 valandų. Išdėliodamas paskui paveikluose spektrografuotus spindulius, rado kad žvaigždėtų naktų ypatingas šviesumas negali būti visų žvaigždžių spinduliai. Tas ypatingas šviesumas kyla iš pačių viršutinių mūsų oro sluoksnių, tų kurie nepraleidžia radio bangų bet numušą jas atgal į žemę, tokiu būdu mums leidžia vėl jas pagauti ir klausytis radio programų. ar siųsti žinias aplink žemės skritulį. Tuos sluoksnius sudaro labai suskystintos dujos. Kaip ir kodel jos tą žvaigždėtų naktų ypatingą šviesumą pagamina, Prof. Slipher dar neįstyrė. Tačiau astronomai jau pripažysta kad jis įžengė į naują mokslui sritį, kurią ištirus gausime daugiau žinių apie mūsų žemę, orą ir jų spindulivimą.

Vyt. Širvydas.

NEŽINOMOS ŽEMĖS

Keista bet ištikro taip yra: septynios dešimtosios dalys mūsų žemės skritulio yra mums nežinomos ir nuo žmogaus akių paslėptos: viener jūros, okeanai, ežerai, kitur baisiausi ledynai. Iš viso po vandenimis ir ledynais guli 139,686,000 ketvirtainių mylių nežinomų ir nematomų žemių.

Kiek žmonių ten galėtų gyventi jei kas galėtų tą dugną iškelti?

nes nežinojo ko ateina, iki arti neprieis.

Priėjo Talksnis prie jos ir labai meiliai užkalbino. Ji privertė save gražiai jam atsakyti, nenorėdama duoti suprasti savo nepasitenkinimo juo. Jis priėjęs dar arčiau, klaupe prie jos, bet Liudytė atsistojo ir paėmė ant rankų vaikutį.

— Ar negeriau būtų mane turėti savo glėbyje, prie krutinės prispaudus taip kaip jį? — tarė jis.

— Jis yra mano kudiškis, auginant reikia paglamonėti, — atsakė ji.

— Mesk jį, gana glamonėti, leisk man tave apkabinti! — užsidegęs visais giesmais lindo prie jos Talksnis.

— Aš turiu savo vyrą, kaip tu gali to iš manęs reikalauti?...

— Vyrą? Jo nėra namie, o aš pasiilkau jo vietoje!...

— Ką? Tai tu manai iš manęs bespėkės pasinaudoti, paliktos vienos?!

— Nėpyk... — pratarė švelniai jis, lysdamas ją kibinti šian ir ten. — Aš tik noriu pamylėti tave.

— Niekados niekas kitas be mano vyro manęs nemyluos, taigi palik mane...

— Ką? Pyksti ir šiaušiesi? Nenori gražumu tai aš pats pasiimsiu ko man reikia!

Ir puolėsi griebti ją į glėbį, per kudių jos rankose. Liudytė gelbėdamasi nuo jo,

Tie jūrų ir okeanų dugnai turi kalnus, slėnius, lygumas, uolas, purvynus ir gelmes. Nuėmimas jūrų dugno žemėlapiu vadinasi "bathymetrija". Pirmas bathymetrijos žemėlapis buvo išleistas 1854 metais.

TAIP SENAI

Išsiilgau žalio kaimo, Kloniais virpančių dainų. Nešė jis kada man laimę, Daug svajonių valandų.

Taip senai ašen girdėjau Zvangant dalgius lankose, O tarp pradalgijų grėbėjų Skęstant juoką dainose.

Auksu lieti žali kloniai, Zydinti sodeliai vyšnių — Tolumoj likę maloniai Sako man: "Kada sugryši?"....

Ir pilki šešėliai širdį Šydais gėdulo užtiesia, Žodžius tuos aitrūs išgirdę Temdančius dienas man šviesias.

Bet negali tas juk buti, Kad man lemta toks likimas: Be tų klonių turės žuti Mano širdies įkvėpimas.

Dar šventavakariais kaime Prie žalių rutų darželio Meilės liepsnom austą laimę Širdžiai skirt turi mergele.

Ech, kada man šilogėlės Ir vosilkos mėsavos juoksis? Kada saldžia liepsna meilės Širdį guos man lupos josios?....

Taip senai į žalią kaimą Veržiasi mano širdis. Tenai žydi mano laimė, Ten ir meilė man atgis!....

1933.III.12.

Vainis Dainoras.

MEILĖ

Per amžius tu esi vis jauna, graži, Uždegta ugnimi jaunystės dienų; Aukštinį svajonių vainiką neši, Išpintą gėlėmis džiaugsmo ir kančių.

Tu sielos šventovė, tu simbolis meno, Tu žadini viską kas kilnu, gražu, Tu puoši žmonijos širdis nuo seno, Tau žydi ir klesti žiedeliai gėlių.

Ir mane jauną tuji aplankei, Suvilgei, apklostei su meilės rasa, Ne turtus, ne auksą pamilt įsakei, Tik paukščių skrajoti padenge mėsava.

Kidronėlis.

pakišo jam į rankas savo vaikutį ir pati bėgo šalin. Talksnis trenkė kudių į šalį ir leidosi ją vytis. Dabar antru kartu Liudytė bėgo nuo vyro: pirmiau kada mylėjo Vingėlą ir norėjo kad pagautų, o dabar bėgo kaip stirna lyg norėdama išgelbėti savo gyvastį nuo žvėries. Taip ji nenorėjo duoti kitam vyrui save paliesti nei mylėti kad verčiau ryžosi mirti, o ne dasileisti prie to ko šis išėjęs vyriškis norėjo iš jos paimti.

Nebuvo nabagei kur bėgti — bėgo, šoko per karklus nuo stataus kranto į Nevėžį ir giliame dumburyje pasinėrė...

Tas gi nesuvaldomų jausmų vyras, išsigandęs skubėjo bėgti nuo tos vietos kad niekas ir nežinotų kad jis ten buvo ir kas atsitiko. Jis neturėjo jau gana proto kad gelbėt skęstančią moterį, kurią į mirtį nustumė.

Po apeigų Mildos šventinycioje, Daugupiuose buvo paprasta metinė narsuolių iškilmė.

Tarp naujų narsuolių kautynėse buvo kunigo Bružio sunus Vingėla, kurs nors ne visame laimėjo, bet savo narsumu patraukė atidą daugybės žmonių. Kalnis irgi didžiavosi savo nauju narsuoliu, ir niekas nenujautė kas namie prie Nevėžio dėjosi.

(Bus daugiau)

MIRĖ KAN. PRAPUOLENIS

Buvo Uolus Lietuvių Palaikytojas ir Kovotojas su Lenkų Slopiniu Musų Tautos

Balandžio 17 d. rytą Palangos varpai pranešė liudnia žinia — mirė Kan. Kazi-
mieras Plapuolenis, didis
musų tautos veteranas.

Kan. Prapuolenis gimė 1
d. Kovo, 1858 m., Laukie-
myje, Naumiesčio par. Mo-
kėsi Marijampolės gimna-
zijoje, Varšavos ir Petrapi-
lio kunigų seminarijose ir
Petrapičio dvasinėje akade-
mijoje. 1885 m. pabaigė
akademiją, buvo įšventin-
tas kunigu ir tais pačiais
metais paskirtas arkivysku-
po Gintauto kepelionu ir jo
sekretoriaus padėjėju.

1889 m. buvo paskirtas
Mogilevo arkivyskupo sek-
retorium ir tas pareigas ėjo
iki 1904 m. Tose atsakin-
gose pareigose pasižymėjo
kaipo labai gabus ir taktin-
gas diplomatas. Jis arki-
vyskupo sekretorium išbu-
vo 25 metus.

Šalia sekretoriaus parei-
gų jis taip pat daug metų
buvo kapelionu keliose ber-
niukų, mergaičių ir karo
mokyklose. Buvo veiklus
visuomenininkas. Daug ge-
ro padarė Petrapičio Lietu-
vių kolonijai; i kai kurias
bažnyčias jo pastangomis
buvo įvesta Lietuviški pa-
mokslai ir giesmės.

Kaz. Prapuolenio tautiš-
kas veikimas be abejo nepa-
tikėjo Lenkam. Jie savo in-
trigomis jį pašalino ir arki-
vyskupo sekretoriaus parei-
gų.

1904 m. K. Prapuolenis
sugrįžo į Seinus ir čia pra-
dėjo gaivinti Lietuvystę.
Padėjo įsteigti "Šaltinį" ir
iš pradžių buvo jo redakto-
rium. 1909 m. persikėlė į
Kauną ir pradėjo polemizu-
oti su Lenkais spaudoje.
Be to jis atsidėjęs tyrė mu-
sų tautos praeitį. Parašė
ir išleido "Polsey Apostolo-
wie na Litwie", "Polskie
Apostolstwo w Litwie". Pa-
galiau Kan. Prapuolenis ku-
rį laiką buvo pirmu neofi-
cialiu musų tautos atstovu
prie Vatikano.

Sugrįžęs į Lietuvą, jam
musų vyriausybė pavedė su-
tvarkyti atskirą tikybų de-
partmentą. Tačiau dėl ne-
sveikatos jis iš tų pareigų
pasitraukė ir persikėlė gy-
venti į Palangą. Čia šįmet
Kovo 1 d. jau sunkiai sirg-
damas atšventė 75 m. am-
žiaus sukaktį.

Dar tik Balandžio 9 d. š.
m. savo susirinkime Lietu-
vių tautininkų sąjungos Pa-
langos skyrius, kurio pir-
mininku velionis visą eilę
metų yra buvęs, išrinko jį
savo garbės pirmininku.

"L.A."

KAN. PRAPUOLENĮ
PRISIMINUS
("Dirvos" Redaktoriaus
Žodis)

1928 m. vasarą viešėdami
Lietuvoje, su savo žmona,
budami virš porą savaitių
Palangoje, apsilankėme sve-
čiuose pas Palangos klebo-
ną Kan. Prapuolenį. Pir-
pasakojo apie savo patyri-
mus Romoje esant prie Va-
tikano, kaip Lenkai ten no-
mu kartu teko pažinti tą
musų žymų tautos vyrą,
kuris per 70 metų savo gy-
venimo daug padarė Lietu-
vybei gero. Amerikoje yra
išleista vienas iš jo Lenkiš-
kai parašytų viršuje sumi-
nėtų veikalų, "Lenkų Apaš-
talavimas Lietuvoje" (V. K.
Račkausko vertimas). Iš
to jo veikalo labiausiai ir
įdomavausi Kan. Prapuole-
niu.

Kartu su mumis kleboni-
joje lankėsi ponis Vencienė,
Brooklynietė, poetas Kun.
Vaitkus. Kan. Prapuolenis
darė įspūdį labai oraus žmo-
gaus, labai iškalbus, juokų
pilnas, mokąs pašiepti ne-
tik svietiškius, bet ir kuni-
gus ir ypač davatkas, kaip
kunigai tankiai mėgsta jas
pašiepti. Labai juokus krė-
tė ir iš savo sesutės, kuri
jam šeimininkavo ir buvo
visą amžį davatka, kaip
jis sakė. Bet ji, užtikrino
mums Kan. Plapuolenis, yra
geriausia Lietuviško krup-
niko dirbėja, nors pati visą
amžį jo nėra ragavus. ...
Pavaišino mus ir krupniku
ir parsivežėm to gėrimo re-
ceptą į Ameriką.

Kan. Prapuolenis buvo
vidutinio sudėjimo vyras,
bet gyvas, judrus, nors ta-
da buvo 70 metų amžiaus.
Turėjo labai gausius, tirš-
tus didelius plaukus, paba-
lusius žilus. Veidas jo tu-
rėjo komanduojančią išrai-
šką, kakta aukšta, akys gi-
lios. Vienu žodžiu tai vy-
ras kuris atitiko diplomati-
jai, ne tiek kunigijai, bet ir
kunigaudamas daug padarė
gero kaip diplomatas, iš-
naudodamas savo prigimtą
dovana būti diplomatu.
rejo jį iškrapstyti iš popie-
žiaus akių.

Palangos bažnyčia tada
neturėjo laikrodžio, kuriam
įtaisyti reikėjo daug pini-
gų, taigi tada buvo renka-
ma aukos tam laikrodžiui,
ir mes prisidėjome su dola-
riu-kitu. Sekantį metą tas
laikrodis buvo įtaisytas ir
jis atskaitė Kan. Prapuole-
nio gyvenimo valandas iki
paskutinės sekundos.

Miršta musų tautos kė-
lėjai, dvasiškiai ir svietiš-
kiai vienas po kitam. Jau-
nesnėjai gentkartei reiktų
imti geras pavyzdžius iš jų
darbų ir atminti kad pir-
mausioj vietoj reikia sta-
tyti savo tautos reikalus, o
ne partijos. Jau tik prieš
penkis metus partijų var-
žytinės ko tik neprašė
anų senų darbuotojų sukur-
tą Lietuvą!

Amerikoje duona jau pa-
brango iš priežasties grūdų
pabrangimo. Dabartinė pa-
brangimo kaina javų augin-
tojams būtų net \$300,000-
000 daugiau ineigų.

Kiniijoje mirė žmogus ku-
ris sakoma esąs seniausias
žmogus pasaulyje — jis sa-
ko turėjęs 25- metus amž.

LIETUVON
PER HAMBURGĄ
Mūsų nesupanti laivai suteikia progą pa-
togi keliauti bi kurio metų sezonu.
I ABU PUSI, NEW YORKAS \$173.50
KAUNAS, TREČIA KLASE
Savaitiniai išplaukimai. Patogus gelže-
liais susisiekimas iš Hamburgo. Infor-
macijų kreipkitės į vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE
839 Union Trust Bldg. Cleveland

7 DIENOMIS Į LIETUVĄ
GREIČIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS

BREMEN • EUROPA
Specialiai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremer-
havene užtikrina patogiąsias keliones į LIETUVĄ.
GREIČIAUSIAIS KELIAS Į SENĄJĄ TĖVYNĘ
Informacijų klauskite pas vietinius agentus, arba

NORTH GERMAN LLOYD
1119 Euclid Ave. Cleveland

"DIRVA" VIS DAR GAUSIAI
PLATINASI

Dar kartą raginame ir
prašome jus, brangūs skai-
tytojai, pajudinkit savo ko-
loniją, pažadinkit iš miego
savo brolius ir padarykit
juos "Dirvos" artojai!

Per Gegužės mėnesį dar
tesime vajų, duodami dide-
les knygas dovanų kiekvie-
nam kas naujai užsirašys
"Dirvą" visam metui.

Dar vis yra jūsų draugų
norinčių įsigyti kokį nors
laikraštį. Pakalbinkit jį
užsirašyti "Dirvą".

Laikas nuo laiko vis ran-
dasi naujų skaitytojų, ačiū
pasidarbavimui musų gerų
draugų, kurie vieni patys
prisiunčia jų prenumeratas,
kiti paragina pačius pasių-
ti.

Jeigu randasi naujų skai-
tytojų kitur, mes esam tik-
ri kad randasi ir jūsų tarpe
tokių kurie galėtų būti
skaitytojais. Tik prisimin-
kit jiems apie "Dirvą", pa-
sakykit kodėl jūs ją skaitot
per eilę metų ir kodėl ne-
norėtumet su ja skirtis.

Jums nieko nekaštuoja
geras žodis už "Dirvą", o
padarysit gero tam savo
draugui, kuris taip pat bus
patenkintas savo laikraščiu
kaip per daug metų esat
patenkinti jūs patys.

Iki Vajaus galo — iki šio
mėnesio pabaigai — dar tu-
rit laiką pasidaruoti savo
laikraščio laubai. Taigi dir-
bkite, kalbinkite vyrus ir
moteris tapti "Dirvos" skai-
tytojais.

Kurie neišgali išsirašyti
visam metui lai užsirašo pu-
sei metų. Paimkit nuo jų
\$1 ir pasiųskit "Dirvos" ad-
ministracijai su aiškiu jų
antrašu.

Prie to visko, neužmirš-
kit ir saviškių Lietuvoje —
išrašykite jiems "Dirvą" jei
ne metams tai nors pusei
metų. Už pusės metų skai-
tytoją gausit sau gražią \$1
vertės knygą.

Auginkit "Dirvos" arto-
jų eiles, auginkit musų tau-
tos rėmėjų ir darbuotojų
armiją; platinkit musų ap-
švietos nešėjus. Jums už
tai priklausys garbė, ne ik-
tam kam.

Kuris nori gauti knygą
už savo naują prenumeratą
lai tik parašo laiške savo
aišką antrašą, įveda pinigų
arba money orderį, prašo
pasirinktos knygos vardą ir
už kelių dienų gaus knygą.
o su sekančiu numerius pra-
dės gauti "Dirvą".

Rašykite "Dirvai"
šiuo antrašu:
"DIRVA"

6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

NAUJI "DIRVOS" SKAI-
TYTOJAI

P. J. Kry, Jr., iš Pater-
son, N. J., prisuntė du nau-
jus skaitytojus: Br. Baub-
lį Paterson ir Adomą Bau-
blį Lietuvoje.

A. Vitkauskas iš Detroit,
Mich., užrašė "Dirvą" Pra-
nui Vitkauskui Kaune.

K. B. Kraučius, Brook-
lyn, N. Y., užrašė "Dirvą"
V. Wolonerui.

J. A. Urbonas iš Dayton,
O., prisuntė du nauju skai-
tytoju: Paulina Dambrau-
skas, A. M-kis.

P. Rajauskienė iš Pitts-
burgh, Pa., prisuntė šiuos
naujus skaitytojus: Jos. J.
Gilius, Paul Laukas, Pranas
Gilius.

J. Krasauskas, Philadel-
phia, Pa., užrašė "Dirvą"
Jonui Kiškiui, Chester, Pa.

A. Pukas iš Pittsburgh,
Pa., išrašė "Dirvą" Jurgiui
Zemaičiui.

F. Račkus iš Detroit, ap-
silankęs Clevelande užsira-
šė sau "Dirvą".

Marijona Širvaitienė, iš
Detroit, išrašė "Dirvą" sa-
vo seserei Helen Angeles,
Los Angeles, Calif.

Mrs. V. Cerkas, vietinė,
išrašė "Dirvą" T. Martui.
Akron, O.

F. Mudrauskas, vietinis,
išrašė "Dirvą" į Lietuvą P.
Samui.

Vietiniai: Joana Andriu-
lis, P. Stosiunas, Jonas Al-
kis, Ant. Kaušas.

Iš Chicago: D. Char-
nis, L. Skukas, P. Jodelė, S.
Bačkienė.

Iš Waterbury, Conn.: P.
Viskis, Beatrice Kukanskis,
N. Vaičiulis.

Iš Brooklyn, N. Y.: Mat.
Repšys, Helen Jonkus, L.
Darulis.

Kas Daugiau? Kur
Jūsų artojas "Dirvai"?

SKUBĖKIT GAUTI KNYGAS — VAJUS JAU
BAIGIASI!

DOVANŲ VERTĖS \$2 KNYGŲ

Visi NAUJI skaitytojai kurie užsira-
šys "Dirvą" PO PASIRODYMO ŠIO PRA-
NESIMO, gaus dovanų \$2 vertės knygų.
(Pasirinkit knygas iš čia pridėto sąrašo.
Tų visų skaitytojų kurie išsirašė pirmiau
šio skelbimo pasirodymo prašome knygų
nereikalausti, nes jūs jau nesiskaitot nauji.
Jūs galite gauti dovanas išrašydami "Dir-

vą" kitiems). Kurie neišgali mokėti \$2
už visus metus, gali siųsti tik \$1 ir gaus
knygų \$1 vertės.

KAIP SIŪSTI PINIGUS

Prenumeratos pinigus galima siųsti
pašto money orderiais arba ir tiesiog pa-
prastais popieriniais pinigais. Įdėkit lai-
ške dolarį arba du ir mes visada gausime.

LIETUVOS Vytautas Didysis
ISTORIJA

1—Kokie buvo pirmi Lietuvos Kunigaikščiai? 2—Kiek kartų Vytautas buvo krikštytas? 3—Kodėl Vytautas išleido Jogailą Len-
kams į žentas? 4—Ar graži buvo Jadvyga? Kaip didelė buvo Lietuva ir kada? Kas ta "Liubliuno Unija"? Kada buvo Lietu-
va? Taipgi pasakos ir padavimai apie Vytautą ir Birutę.

DIDELĖ KNYGA 318 PUSL.

Juros Merga

Graži istoriška apysaka iš ankstyvų Vikingų puldinėjimų
Lietuvos pakraščius Baltijos pajūryje. Paveiksluota. 200
pusl. Parašė K. S. Karpavičius. Ši knyga yra naujausia
iš Amerikoje leistų knygų ir apibūdina gilius musų seno-
vės karžygius, jų papročius, ir priešus Vikingus. Einasi
apie nežinomą Mergą atvykusią iš jūros ir užkariavusią Žemaičius, ir apie vieną narsų Lietuvį, kuris ten nuvyko priešus naikinti.
Patirkite apie atsitikimus pora šimtų metų prieš Apolės laikus. La bai įdomus skaitymas. Kaina \$1.00.

Klajunas

Štai įdomi istoriška apysaka iš laikų garsių Lietuvos valdovų — Algirdo
ir Keistučio. Keistutis, kaip žinome, buvo Birutos vyras, Vytauto tėvas;
Algirdas buvo tėvas Jogailos. Dalykas einasi apie Vilniaus sostą įpėdinį,
Didį Kunigaikštį Jaunutį ir jo gerą, ištikimą jaunų dienų draugą. Apra-
šymas daugiausia eina apie prietikus to ištikimo draugo, Merkio, kuris
gelbėdamas savo Kunigaikštį Jaunutį nusikalsta Keistučiu ir turi išbėgti iš savo gimtinio krašto, lieka Klajunu, apsilanko toli-
muose kraštuose. Totorių žemėse, pagelbsti Algirdui užimti Kijevą, gauna jo pagyrimą ir Algirdo siunčiamas parsiskubina į Lie-
tuvą, pagelbėti Keistučiu kovoti prieš kryživius, jį išgelbsti iš priešų nagų, už tai ir Keistutis, jį pamylė ir po laimėjimo grįžta
su savo karžygiu į Vilnių. Knyga plačiai supažindins jus su gyvenimu Rusų, Totorių ir kitų tolimų kraštų žmonų.

Pastaba: 'Klajunas', 'Juros Merga' ir 'Vytautas Didysis' duodasi tik viena, viso už \$1
Visų kitų knygų duodame \$2 vertės už NAUJĄ METINĮ SKAITYTOJĄ. Įsitemykit!

PRIAMAM LIETUVOS BONŲ KUPONUS 1933 METŲ UŽ PILNĄ VERTĘ

Užsisakant "Dirvą" siųskit pinigų ir aiš-
kia pažymėkit norimų knygų vardus.

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

"D I R V A"

SKAUDVILĖ

Lietuvos Miestų ir Miestelių Aprašymai

Miestelis kuris stovi vietoje dvaro, kurio savininką perkunas nutrenkė.

Tauragės apskrityje yra miestas ir valsčius Skaudvilė. Iš Skaudvilės išeina keturi keliai. Į pietus 12 kilometrų randasi Eržvilka; per Eržvilką iki Jurbarko 23 kilometrai. Į žiemius 8 kilometrų yra Nemakščiai. Į rytus 6 kilometrų Viduklė ir iki Raseinių 12 kilometrų plentas. Į vakarus Bataikiai 4 kilometrai ir iki Tauragės 14 kilometrų plentas.

Skautvilės srityje nėra jokio vandens nei upės, tik didelis kalnas, ir miestas stovi ant to kalno.

Apie Skaudvilę yra toks padavimas. Kitados, senovės laikais, gyveno toks Vokietis ponas vardu Vilius ir ant to kalno buvo jo dvaras. Ponas buvo toks žiaurus kad už mažiausį praskaltimą mušdavo žmones labai skaudžiai tai visi ir sakydavo "Skautus Vilius". Nuo to ir ta vieta gavo sau Skautvilės vardą.

Ponas budavo žiemos laike liepdavo vaikui nuogam įlipti į medį ir kukuoti, o ponas, sakydams kad dabar ne laikas kukuoti, pasiėmęs šautuvą vaiką nušaudavo, paskui įsakydavo motinai lavoną atimti, nes atsiduos (dvoks). Tėvai turėdavo pasilaidoti vaiką ir viskas. Toks žiaurus jis budavo kad žmones tiesiog kankindavo, kurdavo ir nušaudavo.

Vieną kartą tas ponas Vilius važiuojo namon. Užėjo smarki perkunija ir lietūs. Ponas liepė vežikams skubėti namon kiek tik arkliai neša, norėjo išbėgti nuo lietaus ir perkunijos. Bet nespėjo: netoli dvaro kur dabar yra miestas, trenkė į vežimą perkunas ir ponas su vežiku ir arkliais buvo nutrenkti. Antritojus rado visus negyvus.

Žmonės nuo to laiko pradžiugo patyrę kad tas žiaurus ponas mirė. Vėliau buvo tas dvaras išnaikintas, pradėjo statyti daugiau tro-

bu ir taip įsikūrė miestas.

Dabar miestas yra gana didelis, turi apie 1,000 gyventojų. Yra valsčius, policija, paštas, ir puiki mūrinė bažnyčia. Miestas nubrukotas ir yra sudėti šaligatviai.

Turgai čia buna kas antradienis.

Mieste yra apie 20 krautuvų, bet daugiausia žydų rankose.

Nuo karo miestas nėra nukentėjęs.

MAŽAS PILIAKALNIS

Eržvilko valsčiaus, Tauragės apsk., Balnių kaime yra mažas piliakalnis, ant kurio pirmiau buvo kapinės, bet labai apleistos. Sakoma kad Vytauto laikais čia buvo laidojama Lietuvių kariauninkai.

Yra padavimas kad čionai keturi broliai ir viena sesuo susidėjo ant laužo. Jie buvo našlaičiai, neturėjo tėvų. Broliai kartą gavo gaudą kad reikės eiti į karą su Vokiečiais, bet sesuo labai nenorėjo kad jie eitu. Tada jie susikrovė didelį laužą, ant kurio visi penki užlipę susikabinę ir sudegė. Laužą pakūrė pati sesuo.

Dabar toje vietoje stovi iš vieno kelmo išaugę keturi pušys, o viduryje pušies šermukšnis. Tai reiškia ten žuvo keturi broliai ir viena sesuo. Tą stebuklą ejo žiūrėti visi žmonės — ir tą matė Keistutis, Biruta ir Vytautas. Taip išaugę medžiai išbuvo iki mūsų dienų. Šermukšnio medis buvo nukirstas, bet dabar vėl išaugo tų keturių pušų viduryje, kurių yra tik vienas kelmas.

Nuo senovės laikų tasai mažas piliakalnis vadinamas Tautos Šilas ir jis po šiai dienai taip vadinamas. Dabar ten yra Balnių kaimo ganyklos ir gyvuliai ten bastosi. Apie Tautos Šilą yra miškas apie 20 hektarų didumo.

K. Laurinaitis.

"Kas platina "Dirvą" — tas platina Apšviatą."

REIKALĄS VISOKIOS APDRAUDOS

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale bile Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirmiau šaukit mus nugu ugniagesius (firemonus).

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuvių Real Estate ir Apdraudos Agentūra.

P. P. MULIOLIS

6606 SUPERIOR AVE.

HEnderson 6729

PIRKIT DAŽUS TIESIOG IŠ DIRBTUVĖS DETROIT PAINT & COLOR CO.

Visada sutaupysit 33 1/3 iki 40% pas mus

NAMAMS DAŽAI	Flat Aliejiniai Dažai	Grindim ir Aplankam	
Balti ir spalvose	pirmutinė eilė	VARNISIUS	99c
85c gal.	Visų spalvų gal.	Galiosas	

PURE LEAD — Visokių Rušių — ŽEMIAUSIOS KAINOS

4 val. ENAMELIAI	VIRTUVĖI DAŽAI	ASBESTOS STOGU	
1 eilės maliavojimui	Kvorta 25c	TEPALAS 5 gal. can	
Baltas ir spalvų	Screen Enamel	Reg. \$3, Special	1.25
	Kvorta 25c		

Enamel, Maliavos, Lakeriai, Varnišius, Selakas, Kopėčios

Viskas pas mus už pigiausias kainas

Atdara vakarais 5911 EUCLID AVE.

GEORGE BOYMER

praneša jog karpetų išdirbimo įstaigą dabar turi kitą

naujoj vietoj — 6700 Madison Ave.

išdirba puikiausius kiekvieniems namams reikalingus

RAG RUGS

Šį biznį įsteigė 52 metai atgal mano tėvas Peter Boymer; užkvičiu jo senus rėmėjus ir visus kitus atsilankyti pas mus užsisakyti sau gražių skudurinių patiesų už pigiausias kainas.

6700 MADISON AVE.

EVergreen 0785'R.

DARIUS IR GIRĖNAS IŠSKRENDĄ

(Tas nuo 1-mo pusl.)
butų atskridę iš Lietuvos. Lietuviai gerbia juos už drąsumą ir laiko juos didvyriais, kurie suteiks garbės laurus Lietuvių tautai.

NESMAGIOJI PUSĖ

Bet deja! kaip parpastai mūsų gyvenime buna, taip ir šiuo atveju. Šie mūsų tautos vyrai, nieko nenuskriaudę ir dar nesukridę į Lietuvą, jau yra įvairiai apkalbami. Man teko nuo pat pradžių per spaudą ir per radio vesti propagandą jų skridimo reikalui. Jau daug esu tais reikalais rašęs. Tačiau nežiurint to kad visuomenė sudėję aukų skridimui kiek reikėjo, dar ir šiandien tenka nūgristi abejonių: ar tikrai Darius ir Girėnas skris į Lietuvą? Jau daugelis žmonių pašnabzdomis klausė mane kaip reklamavusį skridimą: ar tikrai jie skris? ar jie kartais nesumanė tik pasipinigauti, prisidengę gražių ir kilnių tikslų? Pats kapitonas S. Darius girdejo tokią abejoną ir pasiepiantį išsitarimą net iš vieno skridimo rėmėjo.

Toki ir panašūs priekaištai yra labai reikšmingi: jie rodo kad yra nemaža mūsų tautiečių kurie tiesiog netiki skridimu ir tuo būdu žemina mūsų lakunų gerą vardą. Nors dabar jau turint lėktuvą ir nebutų laikas kalbėti tokiu klausimu, bet yra aiškūs reikalas tokį dalyką išaiškinti, kad visuomenėje nebūtų panašių abejonių, nes tokios abejonės blogai veikia pačių lakunų nuotaiką ir klaidina nuosirdžius skridimo rėmėjus, kurie gali pradėti gailėtis savo aukų.

Tat, gerbiamieji, atvirai pasikalbėkim ir arčiau pažinkim abu lakunus: kas jie per vieni, kokia yra jų praeitis ir kokio tipo žmonės jie yra. Po to galėsimė spręsti ar įjedu gali apgauti mūsų tautą, ar tik nori pakelti jos garbę.

KAPT. S. DARIUS

Steponas Darius gimė 1897 m. Sausio 9 d., Kubiškes kaime, Kvedarnos v., Tauragės apsk., iš tėvų Jono Romualdo Dariaus ir motinos Augustinos Vaišvilaitės. Tėvas mirė 1905 m. Po to Steponas su motina, patėviu ir seserimis 1907 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Newark mieste New Jersey valst. 1908 m. su tėvais persikėlė į Elizabethport, N. J., ir ten pradėjo eiti mokslą ir kartu kovoti su Airiukais. 1909 m. drauge su tėvais persikėlė į West Pullman, Ill., kur toliau tęsė mokslą.

1912 m. Steponas įstojo į W. Pullman pradžios mokyklos boliių komandą ir labai pamėgo sportą. Tais pat metais baigė tą mokyklą ir rudenį įstojo į Curtis High School. Mokėsi architektūros ir žaidė beisbolą šios mokyklos komandoje.

1913 m. perėjo į Englewood High School. 1916 m. (per 3 1/2 metų) baigė Harrison Technical High keturių metų kursą. Budamas mokykloje, jis dalyvavo įvairiose sporto komandose.

Tais pat metais įstojo į Lone Junior College inžinerijos skyrių. Dalyvavo kolegijos futbolo komandoje ir buvo basketball komandos kapitonas.

1919 m., šešioms dienoms praėjus po to kai Amerika paskelbė Vokietijai karą, Balandžio 12 d. Steponas Darius įstoja į Amerikos kariūmenę ir su 149-tu lengvosios lauko artilerijos pulku (52-ros divizijos sudėtyje) Rugsėjo mėnesį pa-

Ofiso Telefonai Namu
MAin 1773 KEnmore 4740W

P. J. KERŠIS

1414 Standard Bank Bldg.

Baigęs teisių mokslą Cumberland Universitete ir dirbaujas su Teisių ofisu advokatų Collister, Stevens ir Kurzenberger

Su visais teisių reikalais Lietuvių, Slavų, Lerkai ir Rusai kreipkitės prie mūsų.

ROSEDALE Dry Cleaning Co.

C. F. PETRAITIS, Prop.

6702 Superior Ave.,

J. J. LAZICKAS

JEWELER — RADIOS

6407 Superior Ave.

Prie E. 66th Street

—ENDicott 4638—

siekia Prancūziją.

Ten, karo lauke 1918 m. Liepos 14 d. buvo lengvai apnuodintas nuodingomis dujomis, o Rugsėjo mėnesį kautynėse Paryžium buvo sužeistas. Kiek vėliau įsakyme 149-tam lauko artilerijos pulkui buvo pagirtas už narsumą.

Paskelbus karo paliaubas, su minėtu pulku įžengė į Vokietiją, į Reino kraštą, ir ten okupacinės kariūmenės sudėtyje išbuvo tris mėnesius. 1919 m. Gegužės 10 d. išėjo iš kariūmenės.

Išvažiuoja Lietuvon

1919 m. rudenį S. Darius prisideda prie Amerikos Lietuvių savanorių organizavimo. Drauge su jais 1920 metais nuvyko į Tėvynę ir įstojo į jauną Lietuvos kariūmenę. 1921 metais baigęs karo mokyklos 4-tą laidą, buvo pakeltas į leitenanto laipsnį ir, pats pasiprašęs, buvo paskirtas į karo aviaciją. 1922 m. jau pradėjo savarankiškai skraidyti lėktuvu. Lietuvos karo aviacijoje buvo laikomas vienu iš geriausių lakunų; taip pats girdejo iš daugelio Lietuvos karo lakunų.

S. Darius tris metus vadovavo Lietuvos Fizinio Lavinimo Sąjungai, budamas jos pirmininku. Anais laikais jis buvo vienas iš nedaugelio sporto žinovų ir mokė karius ir civilius įvairių šakų sportu.

Suorganizavus Lietuvos Futbolo Lygą, jis buvo išrinktas pirmu tos Lygos pirmininku. Vadovaudamas įvairioms sporto šakoms, pats žaidė valstybinėje Lietuvos futbolo komandoje, kuri žaisdavo su kitų valstybių futbolininkais. Dalyvavo kariūmenės sporto draugijoje ir Lietuvos Sporto Lygos centro komitete.

Šis įžymus Lietuvos sportininkas ir sporto vadovas taip pat daug prisidėjo prie Klaipėdos sukilimo organizavimo, iš pradžių bendradarbiaudamas Vyriausiam Klaipėdos Gelbėjimo Komitetui. Sukilimui pradedėjus, jis buvo 3-čios sukilėlių grupės vado padėjėju. Sukilusiems Klaipėdos krašto Lietuviams užėmus Šilutę, S. Darius siunčiamas 3-čios grupės paskirties ešelono priešakyje į kitą kovos lauką — Klaipėdos miestą vaduoti. Drąsiems sukilėliams sutruškinus Prancūzų kariūmenės ir Vokiečių žandarų pasipriešinimą, Darius su savo būriu Liepų gatvę įžengė į atvaduotą Klaipėdos miestą. Prasidėjus deryboms tarp sukilėlių vadovybės ir okupacinės Prancūzų kariūmenės vadovybės, jis buvo perkeltas į sukilėlių štabą. Paskiau vadovavo 8-tai sukilėlių kuopai. Už uolų pasidarbavimą ir narsumą S. Darius buvo Klaipėdos Krašto Gelbėjimo Komiteto apdovanotas aukščiausio laipsnio garbės medaliu. Gyvenantieji Amerikoje Adv. Kastas ir Dr. Julius Jurgėlos gali paliudyti apie S. Dariaus narsumą Klaipėdos atvadavimo metu ir jo nuopelnus Lietuvos sportui.

B. A. BRAZIS

Popieriuotojas ir Maliavotojas Grindų Lygintojas

Duokit darbą atlikti dabar — pristatom materialą už tiek kiek kaštuoja, darbas visai prieinama kaina. Kreipkitės šį mėnesį.

HEnderson 2136

5905 WHITE AVE.

1927 m. Kapt. S. Darius grįžo į Ameriką ir čia be to dar išlaikė tam tikrus egzaminus profesinio lakuno laipsniui gauti. Tais pačiais metais jis dalyvavo įvairiose lėktuvų greitumo lėktynių skridime nuo Atlantiko iki Ramiojo vandenyno. 1929—1931 metų laikotarpyje buvo nuolatiniame Chicago Daily News Air Express lakuno tarnyboje. Nors jis yra gerai patyręs lakunas, betgi prieš skridimą į Lietuvą dabar mokėsi dar astronominės navigacijos, kad galėtų geriau orientuotis nakties metu viršum vandenyno.

Iš to matome kad Steponas Darius yra didelis patriotas Lietuvis, su ginklu tarnavęs Tėvynei Lietuvai ir gerai įpratęs Lietuvos jaunimą sportu stiprinti savo jėgas tautos ir savo asmens gerovei. Amerikos garbei kovoją Prancūzijos laukuose ir po to nesidrovėjo vykkti į tolimą savo Tėvynę, pasirengęs jauną gyvybę paaukoti jos laisvei.

STASYS GIRĖNAS

Stasys Girėnas gimė 1895 m. Vytoagos kaime, Kaltenių v., Raseinių apsk. Amerikon atvyko 1910 metais.

Eilę metų ėjo mokslus, dirbo spaustuveje.

Prasidėjo didysis karas. Lietuvos krašto nelaimė, atsidurus tarp dviejų kariaujančių pusių, ir pagaliau žiaurių Vokiečių okupacijos sunkumai erzino Lietuvius dirksnius. Tai visa kėlė Lietuvius neapikantą Vokiečiams, kurie negirdėtu žiaurumu emė persekioti pagrobūtų svetimų kraštų gyventojus.

Stasys Girėnas taip pat buvo jautrios širdies Lietuvis, bjaurėjęs Vokiečių elgesiu ir troško kad Vokiečiai būtų kaip nors sudrausti. Tat savanoriu įstojo 1917 m. Spaliu 17 d. į Amerikos kariūmenę. Buvo paskirtas į 136-tą mokomąją eskadrilę, kurioje užbaigė karo aviacijos mechanikų kursą. Jau tais laikais Stasys Girėnas domėjosi aviacija ir svajojo padangėmis skrajoti. Bet pasauliniam karui pasibaigus ir demobilizavus Amerikos kariūmenės, jis išėjo iš kariūmenės 1919 m. Birželio mėnesį. Vėl grįžo į Chicago. (Bus.)

APSAUGOKIT KAILINIUS

nuo alkanų Kandžių PAVESKIT MUMS

Šaltose moderniose šėpose, po nuolatine apsauga, garantuota nuo ugnies, pavogimo ir KANDŽIŲ. Paliuosuokit save nuo rūpesčio ir bukit tikri apsauga. Liberty Fur Storage yra saugus, ekonomiškasis ir patogus. Kaštuoja visai mažai — tikrai 2%

TELEF. CEdar 2402

LIBERTY FURS

Isteigta 16 metų.

10305 SUPERIOR AVE.

Žmonių Bankas

PRIEŠ daugelį metų, įsteigėjai šios institucijos norėjo kad ji būtų "žmonių banku". Ji tuo tikslu išgyvavo iki šių dienų.

Beveik literatiniai ir teisinga kad tarp mūsų kostumerių yra žmonės visų tautų, visų profesijų, visų amatų, visų būdų, visų gyvenimo laipsnių.

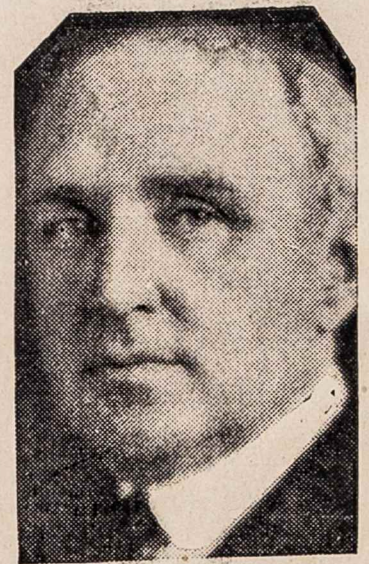
Šiame mieste yra 58 Cleveland Trust bankiniai ofisai kurie suteikia patarnavimą reikalingą iš žmonių banko. Kiekpatogiai įrengtas ir ekonomiškai vedomas; kiekvienas prisideda prie Kompanijos uždarių; kiekvienas turi visų stiprumą už savęs.

Cleveland Trust

3% Mokama už Padėtus Taupymui Pinigus

Member Federal Reserve System

Katalikų Labdarybės Vajus

EUGENE QUIGLEY

REV. C. H. LEBLOND

BISHOP SCHREMS

Vyskupas Schrems, Garbės Pirmininkas Katalikų Labdarybės Vajaus kuris bus bėgyje savaitės Gegužės 28 d., paskyrė sekančius asmenis vajaus vedimui: Mr. Eugene Quigley, Generalis Vajaus Pirmininkas; Kun. C. H. LeBlond, Diocezijs Labdarybės Direktorium; Msgr. Gilbert P. Jennings, LL.D., V.F., Clevelando; Msgr. Ferdinand A. Schreiber, V.F., Akrono, Vysk. Wm. J. Galena, D.D., V.F., Painesville, Kun. John Johnston, V.F., Iorain, ir kitus.

Kampanija rinkimui aukų ir naujų rėmėjų Katalikų Labdarybės Korporacijai bus varoma per 220 šios Diocezijs parapijų. Tais pinigais palaikoma labdarybės darbai tarp katalikų.

"Dirva" dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas. Skaitykit "Dirvą".

VIELŲ TINKLAI

(Fly Screen Wire)

2c ketvirtainė pėda Galvanizuotų vielų

2 1/2 ketvirtainė pėda varinių vielų 5c.

GLENNELL JOBBING CO.

10008 St. Clair Ave.

(20)

ELYRIA AUTO REPAIR

68TH ST. ir SUPERIOR AVE.

Reikale šaukit HE 7783 visais laikais

Mūsų įstaiga atdara 24 valandas kasdien.

Mes parvežame sugedusius ir sutaisome batarejas

Mes parduodam Exide ir National Batarejas

Mes dažome viršus ir sparnus Duco maliavomis

Sudėdamė Brakes ant visokių mašinų ir čia gausite patarnavimą kuriam neprilygsta kiti.

Mūsų kainos yra pritaikytos šių laikų aplinkybėms.

DARBAS GARANTUOTAS

VYRAMS IR VAIKINAMS

Grynos Vilnos SIUTAI ir PLOŠČIAI

Stiliai ir Modeliai

kurie patenkins

jaunus ir senus

\$12

buvo vertė

juo po

\$18.50 ir \$20

Naujos Pavasarinės Skrybėlės \$1.95 ir \$2.45

Šilkiniai Kaklaraiščiai 25c

THE KRAMER & REICH CO.

7002-04 Superior Avenue

Kampas Giddings Rd.

MRS. A. JAKUBS

(A. JAKUBAUSKIENĖ)

Lithuanian Funeral Home

Visiems Lietuviams norintiems naudoti mūsų kambarius leidžiame dykai.

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsit teisingą patarnavimą: mandagus, simpatiškas, greitą ir geresnį patarnavimą už kitų. Vežimai ligo- nių pervežimui ir iš ligo- nių. Kainos sąžiningos. Žemiausia kaina laidotuviams, visos lėšos \$150 ir aukštesnės be apribojimo. Reikale telefonuokit.

6621 Edna Avenue

ENDicott 1763

IŠ LIETUVOS

NUŽUDĖ SAVO ŽMONOS MEILUŽĮ

Kaunas. — Balandžio 24 d. Aleksote įvyko šurpi šeimos tragedija. Apie 19 val. Kazys Alubauskas parėjęs iš darbo rado savo žmoną begirtaujančią su savo meilužiu, Kaziu Bernotavičium. Visi trys gyveno Minkauskio gatvėje ir yra paprasti darbininkai.

Alubauskas pradėjo savo žmoną barti kad ji pragerianti jo sunkiai uždirbtus pinigus, nežiurinti vaikų. Bernotavičius pradėjo ją užtarti. Alubauskas supykęs, griebė peilį ir per susirėmimą perpjovė Bernotavičiui dešinės rankos gyslas. Po kiek laiko buvo šaukiama greitoji pagalba, bet jos automobilis buvo išvykęs į Šančius. Kraujas iš rankos bėgo smarkiai ir iki pribuvo pagalba Bernotavičius del kraujo nubėgimo buvo miręs. Alubauskas suimtas. "L.A."

"TRYLIKOS KLUBAS" KAUNE

Pagal užsienio pavyzdį, Lietuvoje nori organizuoti neprietaringieji žmonės. Juk žinomas didelis kai kurių žmonių prietaringumas. Londono gatvėse namų numeris 13-tas paprastai vengiamas, jo vietoje žymima 12½.

Amerikoje yra klubas kovai su prietaringumu. Steigiamas susirinkimas buvo trylikta dieną mėnesio, trylikta valandą ir trylikta minutę tryliktoje gatvėje ir trylikto numerio name, tryliktoje kambaryje, iš trylikos steigėjų, su trylika dienotvarkės punktu.

Lietuvoje manoma daryti tą patį — kovoti su prietaringumu. Klubas turės trylikos punktų įstatymus, galės būti stengiami visur skyriniai, nes viename skyrinyje galės būti tik trylika narių.

Pas mus iki šio laiko skaitlinės trylika reikšmės tebediskusuojama. Pavyzdžiui, Miškų gatvės 13-tas numeris kai kuriems esąs nelaimingas (kaip savo laikų peovikams), o kai kuriems laimingas: kas iš to gyvena.

Dr. Rerum Plunxnae.

BOIKOTUOJA ELEKTROS STOTĮ

Kauno gyventojai pradėjo boikotuoti elektros stotį, t. y. nuo Balandžio 23 dienos pasiryžo nevartoti elektros energijos tol kol stotis neatpigins elektros. Boikoto metu gyventojai naudošis žibalo ir žvakių šviesa. "L. U."

LIUDNAS VAIDŲ GALAS

Liepiškiai, Liškiavos v. — Šio kaimo piliečiai P. ir M. S. nuvažiavo į mišką malkų parsivežti. To pat kaimo pilietis B. A. nusekė paskui. Miške susivaidijo. A. B. šovė ir pataikė M. S. į šoną. Parvežtas namuose S. mirė. A. B. areštuotas ir patalpintas kalėjime.

Vaidų priežastis — ilgas bylinėjimasis už tą patį mišką. "L. U."

IŠ LIETUVOS UKININKŲ GYVENIMO

Krizio laike iš visų luomų ir gyvenimo šakų blogiausia gyvena ukininkai. Sunki ukininkų buklė privertė ukininkus būti blaivesniais. Traktieriai ir monopolijai jau nebesidžiaugia aukso laikais, o vieni po kitų užsidarinėja.

Iš 100 ukininkų 80 sulindę iš skolas, ir iš kožnų 80, 20 ukininkų vargiai begalės išskirti iš skolų. Ukininkai kad padengus nors procentus išveža visas kiaules ir paskutinį lašą pieno.

"Nuodėmė ras savo laiką", sako Lietuviška patarlė.

Bet Lietuvoje dar nėra taip bloga kaip Lenkijoje, Rusijoje, Latvijoje ir kitose didesnėse valstybėse. Jei Lietuvos ukininkai pajuto pilną krizį tai tą apturėjo už praeties nuodėmes. Atgal trejetas, ketvertas metų už 6 pudų kiaulę ukininkams mokėjo 200 litų; arkliui vidutiniui 400 lt.; karvei vidutinei 400 litų; vištos buvo po 5—10 litų; 7 kiaušiniai litas; linų pudas 80 litų; rugių puras 20 litų; sėmenų centneris 18—24 lt.

Bet tame geriausiame laike ukininkai lino iš skolas, girtuokliavo, puotas kėlė. Vien Rokiškio mieste gerai gyvavo 28 girtuoklystės įstaigos. Dabar viena beliko ir ta jau merdi.

Ukininkai emė skolas neva gerinimui savo ūkio, o iš jų tik penktas nuosimtis savo gerus norus pasiekė ir išpildė, kurie ir dabar nelabai dejuoja, o kiti visi emė skolas tikėdami dar geresniais laikais jas gražinti. Daug buvo ir tokių kurie emė skolas laukdami buntų ir karo kad visas skolas nu-neštų.

Kada dabar už tą pačią kiaulę mokama 60 litų, arkliui 40 l., karvei 30—60 l., vištai 1 l., kalakutui 3 l., rugių purui 6 l., ir tą mažai kas perka. Be to dar dabar įvairūs mokesčiai yra 15 nuoš. aukštesni.

Skolas ar nors procentą

dabar reikia gražinti, kas ukininką ir gerai pakamuoja.

Lietuvos ukininkų sunkus gyvenimas sprendžiama iš praskolinimų ir blogo maisto. Bet kas čia kal-tas? Nors krizio laikas, bet ukininkai ir ukininkės būtinai veja mišesčionis. Ukininkai perkasi lineikas, kurios be naudos stovi vištų tupyklomis; nešioja gelumbines drapanas, džimės batukus ir nuo 6 iki 24 litų vertės kaklaraikščiais.

Ukininkės ir ukininkaitės veja Paryžiaus moderniškas moteris; nešioja šilko suknius ir net įvairius blizgius ir brangius batukus. Dabar ukininkaitės negali atskirti nuo turtin-gos aristokratės.

Del maisto, tai čia prisideda mūsų Lietuvaikių ne-mokėjimas, negabumas.

Lietuvės ukininkės dar-žas derlingas, bet jame ma-tosi tik gyvuliniai buroki, nematysi pamidorų, šabal-onų, braškių; jei morkų yra tai jos vistiek šeramos karvėms, nes šeimnininkės nežino kas iš jų pagaminti.

Sodnai pilni vaisių ir uogų, bet ukininkai tol juos valgo iki ant medžių kabo. Tan-kiai pasitaiko kad 30 ha. turtingo ukininko šeima pusalkaniai gyvena, o aruo-das pripuvs kviečių, ant aukšto mėsą kirmyja.

10—80 ha šeimnininkė kai kada savo šeimyną ir svečią neblogiau pavaišina kaip koks pasiturintis dvarpo-nis, o sakosi kad tas viskas jos pagaminta, nieko nekai-nuoja.

Svarbiausia Lietuvai rei-kių ne gimnazijų bet ruoš-sos ir ūkio mokyklų. Tai taip išrodo ukininko gyvenimas, nors gal kai kas Amerikiečiams į kitą pie-šia.

P. Kriukelis.

PRIEŠ-ŽYDIŠKAS LAIKRAŠTIS KAUNE

Prieš Velykas Kaune pa-sirodė nedidelis laikraštukas, "Tautos žodis", kuris pasisakė kovosiąs su žy-dais. Visas laikraštukas bu-vo užpildytas griežtais žy-dams priešingais straips-niais. Tačiau greitai karo komendanto įsakymu tas laikraštukas buvo konfis-kuotas. Daugiau tas laik-raštis nepasirodysias.

KANADOS NAUJIENOS

TORONTO, ONT.

KOKI GALINGI JAUČIA-SI MUSŲ RAUDONUKAI

Negalėdami sutraukti į save daugiau rėmėjų, mu-sų komunistėliai dažnai su-rengia koncertus be žan-gos, tik prie durų renka mezlevą, kas kiek išgali. Po tam pasitinka su "Worke-riu", siulydami pirkti "dar-bininkiška laikraštį", nuo to nusisukus užklumpi ant kito, kurs siulo pirkti ko-kio ten Tim Buick abrozė-lius. Na o kaipo programo dalis buna koks nors vaidi-nimas, kuriame perstatoma visa raudonųjų galybė, o ki-ti prieš juos tik silpni kir-miai.

Visus jų veikalus suminė-ti neverta, tik paviršutiniai paminėsiu kad tai yra tik išjuokimas tikybos, bažny-čios, apeigų ir visko religiš-ko, išniekinamą kas tautiš-ka, purvinama Lietuvystė, šmežiama organizacijos ir asmenys kurie tik nesiklo-nioja Maskvos bernams.

Jeigu jiems visi toki prie-šai tai ko jie lenda ir ima pašalpas iš katalikiškos or-ganizacijos ant Boon st?

Prie to dar garsus rau-donukas Raila pradeda pa-mokslą drožti, bet jau ne-liesdamas kitų pakraipų žmonių, daugiau pataikau-damas visiems. Aiškina ko-kio būdu pramonė perėjo į kapitalistų rankas ir del ko įvyko depresija, kuri nepa-sibaigianti be komunizmo, ir kvietė visus stoti į ben-drą frontą, nežiurint ar tu katalikas, ar kitoks, tiktai, žinoma, turi pasiduoti po komunistų vadovystę.

Po to dar išbėga vienas užsikirščiavęs komisa r a s. Keveža, ir atsistojęs prieš publiką rodo socialistų at-sisaukimą, kurie rengia pa-

minėjimą pirmos Gegužės. Jiems gerai kliuvo pipirų kam be jų pavelijimo ren-gia, ir įgrąsino visiems ki-tiems kad neitų į socialis-tiškų grupių parengimą, o ateiti pas juos pasižiūrēt, paimti pavyzdį. Tai tau ir ninas yra pasakęs jog iš galvelės tų raudonukų: vi-sus išbara, iškolioja ir nori kad rimtesni darbininkai su-jais dėtusi. Tokiais sun-kiais laikais vienybė darbi-ninkams labai reikalinga, bet kuomet tie raudonukai bando visur vadovaut, kitų pažiūrų darbininkai visai nenori su jais dėtis žinoda-mi kad su raudonųjų takti-ka nieko nelaimės: tuos ap-sisaukusius "darbininkų a-paštalais" visi gerai žino ir žino ne tik jų organizaci-nius darbus bet ir jų asme-nišką gyvenimą.

Kažin ar mūsų komunis-tėliai žino kad jų tėvas Le-simto komunistų vienas y-ra idealistas, 29 piktadar-riai, o 70 kvailių. Jeigu jis būtų matęs Kanados Lietu-vius komunistus tikrai bū-tų pasakęs kad iš šimto ko-munistų visi yra tokie kaip tie 70 nuosimčių.

Mūsų raudonukai giriasi kad į tokius jų koncertus sueina daug publikos žiu-rėti. Mano supratimu ne-ėra ko didžiulotis, nes žmo-nės laiko turėdami nueina į parką kur aptvertos bez-džionės raitosi ir daugelis ten apstoje žiuri.

Juočepio Posunis.

K. STONIS

Didžiausia ir Gražiausia LIETUVISKA VALGYKLA
6824 Superior Ave.
Taipgi užlaikau savą mėsinyčią
1310 Russell Road

HEnd. 8442

F. M. LAIT, M.D.

LIETUVIS GYDYTOJAS
6040 Superior Ave.

Ofiso valandos: 12 iki 2
6 iki 8 vakare.

SVEIKATOS JIEŠKANTIEMS

KARSTŲ SVEIKATOS VANDENŲ VIETA

Daugumas žmonių atvažiuoja čia gydytis nuo Rheu-matizmo, Nervų ir kitų ligų ir atgauna sveikatą. Čia pragyvenimas yra pigus, kambarys už \$3 į savaitę.

LIETUVISKAS HOTELIS

Rašykite man, o gausit atsakymą tuojau.

ADAM TOLOCKA

128 Chapel St.

Hot Springs, Ark.

MOTHERS LAUNDRY

4510-12 CLARK AVE.

PILNAS SKALBYKLOS PATARNAVIMAS

Wet Wash 15 svarų 75c

Saukite

MELrose 1060

ir mūsų vežikas pribus paimti iš namų.

Pabandyti mūsų darbo, iškirpti šį skelbimą ir paduo-kit vežėjui, gausit 25c pigiau. (22)

MES PRISTATOM ALŲ

Kiek tik tai jums reikalinga tiesiog į namus.

Parašykite arba telefonuokite ENdicott 4823

Taipgi užlaikau pilniausį sandėlį geležinių reikmenų, ir maliavų viduje ir išlauko. Pristatome į namus visus užsakymus iš mūsų krautuvės.

SPECIALĖ KAINA VIELŲ TINKLAM (SCREEN)

MALIAVOS — 29c. puskvortė, 39c kvarta.

ALBERT A. MARKS

4520 Superior Avenue

(22)

MONTREAL

IŠ LIETUVIŲ VYTAUTO KLUBO GYVENIMO

Čia jau nuo 1905 metų gyvuoja Vytauto Klubas. Jo nariais gali būti kiekvienas Lietuvis neskiriant pažiūrų, bi tik vartoja Lie-tuvių kalbą ir prisilaiko ne-partinio tautinio principo.

Prie klubo priklauso ne-mažai narių, kurie turi pir-kę akcijas ir tuomi įsigijo nuosavą namą. Nors na-mas dar neismokėtas, bet laikui bėgant išsimokės.

Klubas turi prie savęs ir pašalpinę draugiją, moka į ją mokesčius ir ištikus ne-laimei nariai gauna pašal-pą.

Klubu nariais yra dau-giausia seni Kanados gy-ventojai Lietuviai, kurie čia atvažiavo prieš daugelį me-tų; pažiūromis nariai yra maišyti: katalikiškų ir lai-svų minčių. Bet visi pasi-ryžę klubą palaikyti nepar-tiniu, nepolitikuojančiu.

Savu laiku buvo į klubą bandę su savo kromeliu lysti komunistai, bet klubie-čiai juos greitai pažino ir nedavė įsivyrauti, ir tuomi klubas pasiliko nepriklau-ma įstaiga.

Klubu name yra salė, nors nedidelė, bet šokiams, susi-rinkimams pakankama. Be to užlaiko arbatinę, parda-viniją alų, iš ko padaro pa-jamą.

Balandžio 22 d. klubo sa-lėje buvo šokiai, į kuriuos, kaip klubo paprasta, nebu-na jokios įžangos, kas labai gerai ypač šiais sunkiais laikais. Vieni atsilanko tik sau pasiškoti, o kiti ir pa-daro klubui pelno besiva-išindami. Tvarka klube ge-ra: kas nori gali šokti, nie-kas neprieštarauja, o gerti

alutis kiekvieno liuosa va-lia ir kišenius išgalė, nie-kas neverčiamas ir neragi-namas.

Štai dar kuomi Vytauto Klubas gali pasigirti: turi gana smagų, gerą Lietuviš-ką orkestrą, ir kaip muzi-kantai užtraukia smagią Lietuvišką polkutę ar val-ciuką tai visi kimba į poras ir sukasi kad net kojos žė-mės nesiekia. Šis orkes-tras tik ir palaiko Lietuvių šokius šiame mieste, kitos gi mūsų organizacijos reng-damos šokius ima svetimus muzikantus ir svetimus šo-kius palaiko.

Vietos Lietuviai katali-kai niekad su klubu nedaro konkurencijos, bet Maskvi-niai žydberniai visada ban-do už akių lysti, kaip darė ir Balandžio 22 d., sureng-dami savo šokius.

Butų geistina kad į klubą pareity geri Lietuviški laikraščiai kaip "Dirva" ar "Vienybė" ir vienas-kitas katalikiškas laikraštis, kad užėję Lietuviai galėtų ne tik išsigerti bet ir po laik-raščius pasiknisti, pažiūrė-ti kas pasaulyje dedasi. Tas dar labiau patrauktų Lietu-vius, o klubui priduoūt kul-turistikumo ir tautistikumo.

Čia klubiečiai jums rim-tas patarimas: palaikydami ne tik pasiškimo ir išsigė-rimo įstaigą, bet ir litera-tūros-laikraščių, padarysite savo klubą Lietuviams ma-lonesne užėiga.

Garbė Montrealo Lietu-viams kad moka palaikyti vietos Lietuviuose Lietuviš-ką nepartinę dvasią.

Jureivis.

"DIRVA" yra pigiausias dar-bo žmogaus pasilinksminimas, kad kitokiems pasilinksmini-mams pinigų mėtų nėra.

NIKODEMAS A. WILKELIS

(Neverauskas)

Licensed Funeral Director

Visiems gerai žinomas jaunas Lietuvis atidarė savo mo-dernišką laidotuvių vietą

WILKELIS FUNERAL HOME

6522 Superior Avenue

NORINTIEMS KAMBARIUS DUODAME VeltuI.

Palaidojimo kaštai priklauso nuo šeimos išgalės ir noro. Vienk mūsų patarnavimas, užjauta, simpatija ir prielakumas yra visiems lygus, be tsizvelgimo į kaštus.

Patarnavimas greitas, aukščiausios rūšies ir visais atžvilgiais mo-derniškas.

HEnderson 9292

2 OPPORTUNITIES

1

THE GREAT WORLD'S FAIR A CENTURY OF PROGRESS

This magnificent exposition — surpassing all previous world's fairs in originality of conception, and in the many unique and marvelous features of interest, is an event no one can afford to miss. Go to Chicago this year by all means, but best of all visit the great fair on the great ship SEEBDREE, which will be your floating hotel during two full days in Chicago.

6 DAY ALL EXPENSE LAKE CRUISE

Starting from Buffalo or Cleveland these special all-expense cruises on the SEEBDREE, the largest and finest passenger ship on the great lakes, give you happy, care-free, restful days, with music, dancing, entertainment, games and sports. The scenic beauties of the Detroit River, the St. Clair Flats, and a four hour stop at Historic Mackinac Island will help make the trip memorable.

(MAIL THIS COUPON)

THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY
East 9th Street Pier Cleveland, Ohio

Gentlemen:—Send me folder giving rates, schedules and full information about your ALL-EXPENSE World's Fair Cruises on the great ship SEEBDREE —

Name _____

Address _____

Everything included — transportation, state-rooms, meals, entertainment, side trips, use of the ship as a hotel while in Chicago and ad-mission to the Fair — from Cleveland as low as

\$59.50

Važiuosite Lietuvon?

Butinai kreipkitės į savą — seną patikėtiną Lietuvišką — įstaigą.

"DIRVOS" AGENTURA

6820 Superior Ave. Cleveland, O. Atdara iki 7 vak.

KAS GIRDĖT CLEVELANDE-APIELINKĖSE

"DIRVA", 6820 Superior Ave.—ENDicott 4486—Atdara vakarais

AUTOMOBILIS UŽMU- SĖ JUST. PEČKAITI

Trečiadienio vakare, Gegužės 10 d., apie 10 v., ties Lietuvių sale automobilis ant vietos užmušė seną vietos gerai žinomą Lietuvį, Justiną Pečkaitį, 56 m. amžiaus, nuo 6028 Superior ave. Velionis tuo laiku norėjo pereiti per gatvę ir pateko po automobilį kuris lėkė visu smarkumu.

Paliko dideliam nusiminime žmoną Oną, dvi dukteris: Elena ir Adele, ir sūnų Joną. Pašarvotas savo namuose. Bus laidojamas pirmadienį, Geg. 15 d., iš Sv. Jurgio bažnyčios, Kalvarijos kapinėse.

(Kitame num. bus parašyta daugiau)

VAŽIUOSIT LIETUVON?

Jau visai pavasaris, ir pradedama važiuoti į Lietuvą. Kurie manot važiuoti rengitės dabar.

"Dirvos" šios vasaros ekskursija bus Gegužės 27 d. laivu "Gripsholm". Kurie esate Amerikos piliečiai galit spėti išsirengti su ta ekskursija.

Su šia ekskursija važiuoja: Poni Bagdonienė su dukterija, A. Malakauskas (visi trys iš Shamokin, Pa.)

Taipgi "Dirvos" agentūra parduoda laivakortes visomis kitomis linijomis ir įvairiais laikais. Galit išsirengti kada kam patogiau.

APIPLĖSĖ Kramer & Reich

krautuve. Keturtdienio rytą apie 9 val. du plėšikai inėjo į žinomą didelę vyriškų reikmenų krautuvę Kramer & Reich Co., ant Superior kampas Giddings, ir suvarydami į sklepa krautuvės vedėjus iškraustė visus pinigus. Tuo tarpu krautuvėn buvo tik ką inėjęs Povilas Vasiliauskas paimti "Dirvai" tos krautuvės skelbimą, ir jam prisiejo pildyti plėšikų įsakymus, kurie su revolveriais komandavo kaip jiems patinka.

Pats Kramer dar norėjo bėgti pro duris, už tai jam vienas plėšikas smogė įnagiu per galvą ir jis pargriuvo. Vėliau atsipeikėjo.

Plėšikai greit pabėgo ir tuoj buvo duota žinia policijai.

LYROS Choras rengia koncertą šį sekmadienį Lietuvių salėje, nuo 5 val. vakare. Dalyvaus chorą ir solistai. Choro vadovauja Mr. Altschuler iš WYAJ stoties. Po koncerto šokiai. Programo vedėjas Baltrušaitis.

VINCAS GREIČIUS, suns. Bal. 23 d. dalyvavo Warren, O. Diano Muzikos Instituto Symfonijos orkestre kaip svečias smuikininkas solistas. Bal. 28 d. griežė Euclid Central Auditorijoj Music Festival programoje, atlikdamas vieną žymiausių pasaulinių smuikų veikalių, pirmą dalį F. Mendelssohno Concerto, atmintinai, kas užėmė 20 minutų. Buvo apie pusantro tukstančio publikos, kuri smuikininkui aplaudavo be pertraukos, bet jis antru kartu negrojo. Gegužės 4 d., 2:15 val. po pietų jis griežė Bruch Concerto ir Godardo "Berceuse" radio stotyje WGAR 15 minūtų laiko. Jam akompanuoja Regina Greičiūtė. Rep.

KAS RENGIAMA

—Gegužės 28 d. Andersono farmoj Liet. Demokratų Klubo piknikas.

—Birželio 4 d. Slapnicko farmoj Lietuvių Kultūrinio Darželio piknikas.

—Birželio 11 d. Lietuvių Darželio atidarymas Rockefeller parke.

—Birželio 18 d. Dr. V. Kudirkos Draugijos piknikas Andersono darže.

—Birželio 25 d. Sv. Jurgio parapijos piknikas.

Kurios organizacijos nori paskelbti savo piknikų ar išvažiavimų dienas gali priduoti ir jos bus skelbiamos šiame skyriuje.

DAR APIE "DIRVOS" KON- CERTĄ BALANDŽIO 30 D.

Noriu išreikšti dar keletą savo minčių apie "Dirvos" Pavaršini koncertą, kuris buvo surengtas užperėitą sekmadienį užbaigimui žieminio sezono, kadangi jau užėina šiltas oras ir prasidės pasilinksminimai atviraime ore, laukuose, miškuose. Taigi šiose užbaigtuvėse ir dalyvavo didelis skaičius publikos. Oras tą dieną buvo labai šiltas ir tiko daugiau piknikui o ne koncertui, tačiau publika neapleido tą turiningą koncertą kokių netankiai tenka pamatyti. Clevelandiečiai žino kad "Dirvos" parengimai buna turiningi dainomis, muzika ir visokiais pamarginimais, delto kad "Dirva" randa galimybes duoti publikai ką kiti neįstengia duoti.

Iš to vakaro pasiliko gylus įspūdis iš musų čia augusio jaunimo. Aš turėjau progą to koncerto programą vesti ir noriu pasakyti kad iš keturių dešėtk scenos dalyvių tik du buvo gimę senoje tėvynėje, čia užauginti, o kiti buvo čia gimę jaunimas. Koks malonumas matyti tokį būrį jaunimo užimant musų ateivių vietas kultūros lauke! Galime tik pasidžiaugti kad musų jaunimas Amerikoje taip užjaučia savo tautos kultūrai ir su tokiu atsidavimu dirba. Ko ne visi jie gražiai kalba Lietuviškai, dainuoja musų liaudies daineles, deklamuoja eiles, ir groja muziką artimą Lietuvių širdžiai, kuo mažai pasižymi musų ateiviai artistai, kuriuos tankiausia išgirsti reikiant kokią Italiską ar dar kitokią jiems patiems nesuprantamą ir publikai nuobodžią dainą.

Netoli nuo Clevelando randa si miestas Akron. Tenai gyvena neperdaugiausia Lietuvių, tarp savęs susiskaldžiusių, bet čia augęs jaunimas susiorganizavo į Draugišką Klubą ir darbuojasi kultūriškoje dirvoje savo tėvų prigimtoje kalboje ir Lietuviškoje dvasioje. Akrono Jaunimo Draugiško Klubo Choras iš 26 asmenų, vadovaujamas Igno Holšiaus, išpildė dalį programo, ir tie kurie dalyvavo šiame koncerte sako kad geriau ir negalima tikėtis.

Kitas būrelis dalyvavo iš kito kaimyniško miesto Pittsburgh. Turime atiduoti daug kredito Zenai ir Julei Rajauskaitėms, nes jos nors dar jaunos mergaitės, scenoje elgiasi kaip gana senos, groja keletą instrumentų labai gabiai, gražiai padainuoja ir tikros artistės deklamavime. Kita Pittsburghietė buvo Milda Virbickaitė, gerai žinoma veikėja Virbicko duktė. Ji yra tikrai talentinga pianistė. Keturta Pittsburghietė buvo Stefanija Zelenskaitė kuri turi žavėjantį balsą ir Clevelandiečiai ją pamėgo.

Na o vietinių Clevelandiečių irgi turime gabių scenos darbuotojų. Adelaide Miliauskiūtė yra žymi dainininkė, turi gerai išlavintą balsą; ji ne tik dainuoja bet yra ir gabi pianistė ir šiaip dalyvauja vietos Lietuvių judėjime. Alvina ir Domicelė Salasevičiūtės, dar jaunos panelės, bet spėjo pasižymėti ir jas publika labai mėgsta; jodvi dainuoja ir pianu skambina. Petras ir Juozas Luizai taip pat maloniai padainuoja ir patys skambina pianą. Dalyvavo gerai žinomi akordionistai, Zuzana Garbenčiūtė, Jonas Drasutis ir Al Mikėnas, kurie visi gerai atsižymėjo savo instrumentais. Marcelė ir Frances Martin, jaunos Lietuvaitės, viena pianistė, antra smuikininkė. Jodvi pirmiau dalyvavo daugiau tarp svetimauciu, bet dabar pradeda pasirodyti tarp Lietuvių.

Po koncerto buvo šokiai, kuriems grojo Luizos orkestras.

F. J. ŽURIŲ namus aplankė garmys ir paliko gražią dukterį. Poni Lucija Žurienė randasi Huron Rd. ligoninėje, abi su dukteria jaučiasi gerai.

LANKĖSI svečiai iš Detroito: Adv. J. P. Uvick su žmona, poni Steponavičienė ir Dr. J. Jonikaitis. Šeštadienio vakare ailsitankė Moterų Ratelio vakarėlėje, paskiau vakarojo ir nakvojo pas Dr. Vitkų, gryž sekmadienį, apsilankydami pakeliui pas P. J. Žurį.

Broliai Luizai yra išauklėti tikroje Lietuviškoje dvasioje, myli savo tautą ir dirba jaunimo tarpe.

Už to viso jaunimo tokį išauklėjimą kreditas priklauso jų tėvams, kurie rupinosi kad jų sunai ar dukterys ko nors išmokyti ir kad užaugę tai panaudotų savo tėvų tautos vardo pakėlimui.

Šis koncertas buvo aprašytas vietos Angliškose laikraščiuose.

Publikos buvo iš keleto aplinkinių miestų. Jonas Jarus.

ISMKĖS \$50,000,000 BIRŽE- LIO PRADŽIOJ

National City Bankas paėmė iš savo globą dviejų nusilpusių bankų — Guardian ir Union — turta ir apie Birželio 5 dieną National City Bankas pradės išmokėti tų dviejų bankų depozitoriams pirmą didelę sumą pinigų — net penkisdešimt milijonų dolarių.

Daugybės ir Lietuvių pinigų tuose bankuose buvo sulaukta, taigi ir Lietuviai gaus kelis dešėtk tukstančių iš tos sumos. Naujas bankas, First National, nebus organizuojamas, kada National City Bankas sutiko paimti į savo globą tų dviejų bankų turta.

Vėliau bus mokama daugiau, kaip tik spės gauti pinigų už palengva likviduojamą turta. Union ir Guardian Trust bankai negavo leidimų atsidaryti pilnoms operacijoms kada Prezidentas Roosevelt paėmė bankus į savo kontrolę ir pavėlyto tvirtims atsidaryti, o silpniems įsakė persitvarkyti arba visai likviduoti.

Kiekvienas skaitytojas gali suprasti kad tie bankai kurie gavo teisę atsidaryti yra pilnai tvirti ir užtikrinti, nes šitų poros didžiųjų Clevelando bankų vadovų nei įtekmė nei politika nieko negelbėjo ir jiems nebuvo pavėlyta pradėti veikti kartu su kitais bankais.

Gaila kad pirmesnė valdžia nepasirūpino bankų sužuvėjimu, nebūtų užklūvę žmonių pinigai, kurių dalis gal visai nebus išmokėta.

MUSU JAUNIMO JUDĖJIMAS

Man teko dalyvauti keletoje programų kuriuos suruošė įvairios musų grupės. Vieną sekmadienį buvo Vyčių Talento Vakaras, o kita sekmadienį didelis "Dirvos" koncertas.

Talento Vakaras kuris įvyko Bal. 23 d., tikrai parodė visiems kad Clevelando Lietuviškas jaunimas nemiega ir net gyviau pasirodo scenoje negu prieš keletą metų atgal pasirodydavo atvykusieji iš Lietuvos.

Po šio buvo didelis "Dirvos" koncertas, už kurio suruošimą garbė priklausio "Dirvos" redaktoriumi Karpavičiui.

Visi kurie dalyvavo Bal. 30 d. koncerte vėl pamatė kad šiame programė vėl jaunimas kuopiuokliaus pasirodė ir kad šio koncerto rengėjas po svetainės nebogiojo parodymui kad tik jis galėjo taip padaryti, bet visiems programo dalyviams garbė atidavė, užmiršdamas pats save. Tai tikras Lietuvos kuris nežiuri tik sau garbės, bet daugiausia rupinasi apie savo tautą.

Labai gaila kad musų ateiviai veikėjai ne visi yra tokie ir kad nesupranta jog reikia leisti jaunimui savarankiai dirbti, vystyti savo gabumus scenoje. Ypač tokių trukdytojų yra tarp katalikiško jaunimas. Ne visi ateiviai veikėjai yra tokie trukdytojai, jie dirba savo darba ir jaunimo tarpe nesimaišo. Bet vienas kitas tokių trukdytojų labai daug blogo padaro, nors jiems visai nereikėtų prie jaunimo kištis. Nesinori aprašyti visų mažmožių kokie dedasi, bet labai būtų geistina kad jaunimui būtų palikta dirbti sulyg savo išgalių ir kad jų geri norai, jų pastangos būtų nuosirdžiai paremiamos.

Blogiausias dalykas yra ypač tiksumai ir nekurių asmenų užsispyrimas kad dalykai eitų pagal jų patvarkymą, nors jų patvarkymas jaunimui jau netinka. Politikierius.

NAMAI brangsta. Clevelande jau pradėjo brangti namų ir žemės kainos. Prasideda didesnis pirkimas.

ATSIMINIMAI IŠ CLEVELANDO PRAEITIES

Skaitykit "Dirvą", per visą vasarą turėsim aprašymų pačių seniausių Clevelando Lietuvių gyventojų.

L. P. BALTRUKONIS, apie 45 metai Clevelande.

Esu gimęs 1866 metais, Spalio 19 d., Balsupio kaime, Keturvalakių parapijos, Mariampolės apskr., Suvalkijoje. Apleidau Lietuvą Gruodžio 21 d., 1887 metais. Važiavau nenorėdamas eiti tarnauti Rusų kariuomenėje, nes Lapkričio 1 d. tą dieną buvau ištraukęs savo "liosa" ir visas kas buvo tai tik rengtis eiti tarnauti. Vieton, to, išsirengiau slapta užsienin, kaip darydavo kiti tais laikais ir kaip daugybė jų darė po mano išvažiavimo, beveik iki pat pasaulinio karo pradžios. Kitokio išėjimo ir nebuvo visiems tiems kurie nenorėjo eiti tarnauti ir kurie tik išgėlė arba gavo pagalbos iš Lietuvos išbėgti.

Rubežių perėjau po Kibekiais, kur gyveno mano dėdė ir man nebuvo vargo pereiti rubežius. Dienos laike perėjau ir nuėjau pas Vokietį gyvenusį netoli rubežiaus ir taip buvau jau už Rusų pasiekimo ribų.

Pasiekus vėliau Stalupėnus, iš čia prasidėjo mano tikra kelionė. Išvažiavau į Berlyną, iš Berlyno į Antverpeną, o iš ten į Angliją. Laivas mus atvežė į Liverpoolį.

Anglijoj išgyvenau nuo Gruodžio 24, 1887, iki apie Vėlykas sekantį 1888 metų, arti pusmetį laivo. Gyvenau Winsfordo mieste, kur buvo daugiau Lietuvių. Ten buvo druskos apdirbimo fabrikai. Verbų dieną prieš Vėlykas nuvykau į Glenarney, Škotijoje. Radau ten Lietuvių, Aleksandrą Avieta ir kitus. Mes suvažiavom ten trys Lietuviai. Tenai dirbau geležinėj dirbtuvėj.

Ten gyvendamas girdėjau plačiau kalbant apie Ameriką ir pradėjau manyti važiuoti.

Clevelande tada gyveno Juozas Avietas, kuris rašė mums Škotijon kad Amerikoje nors ir blogi laikai, bet vis galima gaut darbą. Pradėjau rengtis Amerikai.

ISVAŽIAVO. Katarina Miliauskienė, nuo 603 E. 97 St., išvažiavo į svečius ir žada praleisti po keletą dienų Buffalo ir Niagara Falls, N. Y., ir paviestėti Scrantone, Pa.

SLA. 136 KUOPA per išdėliną J. Levanavičių paaukavo \$5 Lietuvių Kultūriniam Darželiui.

JIESKO ŽMOGDUDŽIO POLICIJOS TARPE! Gruodžio 30 d. Clevelando užmiestėje buvo rasta nužudyta aklyjū įstaigos tarnautoja, Ruth Steese. Ilgi tyrinėjimai nepavedė prie susikimo žmogudžio. Šios dienos policijos vyriausybė buvo patiekta mintis kad ją galėjo nužudyti kuris nors iš policijantų. Tai moteriai laikas nuo laiko vežant aklyjū įstaigos pinigų į banką, ją tankiai palydėdavo policijantai. Spėjama kad gal ji kuris pasigodėjo pinigų ir išsivežęs ją į užmiestį automobilij nužudė. Tuo laiku pro šalį važiuavo vieno ukininko vyras, kuris matė prie automobilio stovintį aukštą vyrą, pravažiudamas klausė o ar gal reikia kokios pagalbos, nes automobilis buvo ant minkšto šalikelio. Prie automobilio buvęs vyras mojo anam važiuoti sau šalin. Tas pavažiavęs kiek vėl atsuko pažūrėti, o šis vėl jam mojo šalintis. Bernas sako pažintų tą vyrą kurį prie automobilio matė, jeigu vėl ji matytų, nes ji gerai įsižiūrėjo. Jam jau buvo parodyta keli jo apsauktos išvaizdos policijantai, bet jis kol kas dar nežinaria nei vieno.

MIRĖ MARĖ SIDABRIENĖ Gegužės 10 d. St. Alexis ligoninėje mirė Marė Sidabriene, 60 m. amžiaus. Bus laidojama šeštadienio rytą iš Sv. Jurgio bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Paliko nuliudime vyrą Andrių ir suaugusius vaikus: Elzė, Oną, Jurgį ir Frances. Laidotuvių reikalais rūpinasi graborius Nikodemus Wilkels.

beveik nebuvo, nes jos dar buvo neįsidrąsinusios į Ameriką važiuoti. Pirmutinė mergina buvo Marijona Kuncaitytė, dabartinė Savickienė-Juškenė, ir neužilgo atvažiavo Petuškiūtė, M. Kulikauskiūtė ir jos seserys, ir taip vis šie Lietuvių kolonijau augo didyn.

Po Kulikausko antras biznirius buvo Raciūnas.

Romanas Friedmanas irgi turėjo karčiamą. Jis pradėjo organizuoti Sv. Jurgio draugiją, kuri buvo pirmutinė pašalpos Lietuviška organizacija. Pirmutinis tos draugijos pirmininkas buvo Vilkutaitis.

Darbai tuo laiku ėjo prastai. Amerikos prezidentu man atvažiavus buvo Grover Clevelandas Martišauskas. F. land.

Miestas tada buvo į rytus apgyventas tik prie St. Clair ave. paežeriu iki dabartinės E. 40-tos gatvės. Ant Superior ave. toliau nuo skvėro vietomis kaip kas gyveno, o nuo E. 17-tos gatvės į rytus nebuvo nieko.

Tramvajai buvo arklais vežami. Tramvajų pastogė buvo ant E. 40 gatvės.

Miestas skaitėsi tik iki dabartinės E. 9-tos gatvės, o pasišio miesto Lietuvos ateivių, R. Friedmana, kuris dar tik prieš kelis mėnesius mirė.

Lietuvių merginų išsiskyrė čia

stovi Lietuvių bažnyčia, Lietuvių bankas, "Dirva", Lietuvių salė, čia mes tada ateidavom grybauti. Buvo vienos farmos ir medžiutos vietos.

Kiek vėliau buvo įtaisyti kietoki tramvajai — vielų virvėmis (kabeliais) traukiami; kabeliai buvo įtaisyti gatvės apačioje.

Majoras Tom L. Johnson vėliau įvedė tramvajus varomus elektros batarejomis. Taip tai miesto transportacija progresavo.

Elektros varomi tramvajai, su elektros vielomis ore, pirmiausia pradėjo vaikščioti ant Scovill ave.

Už Cuyahoga upės, vakarinė miesto dalis irgi buvo maža. Apie dabartinę W. 25 gatvę ir Franklin ave. gyveno tų dienų Clevelando buržuazija. Paežeryje kur dabar gyvena turtin goji klasė buvo farmos.

(Bus daugiau)

PARSIDUODA CONFECTIONERY

KRAUTUVĖS RAKANDAI Galit pirkti labai pigiai kas nori eiti į tą biznį. Arba būtų geistina gauti pusininkas į tą biznį. Kreipkitės kurie tuo interesuojatės. 1935 ST. CLAIR AVE. (3 aukštas)

ISSINUOMOJA DAKTARUI AR

BA DENTISTUI OFISAS. su kambariais gyvenimui arba be. Prie viešos gatvės, 7805 Superior ave. Prieinama kaina. Kreipkitės tuojau. (21)

8406 PULASKI AVE.

Lietuvių Diena Sekmad. Liepos 16 d. 'Dirvos' Ekskursija į Pasaulinę Parodą Chicagoj

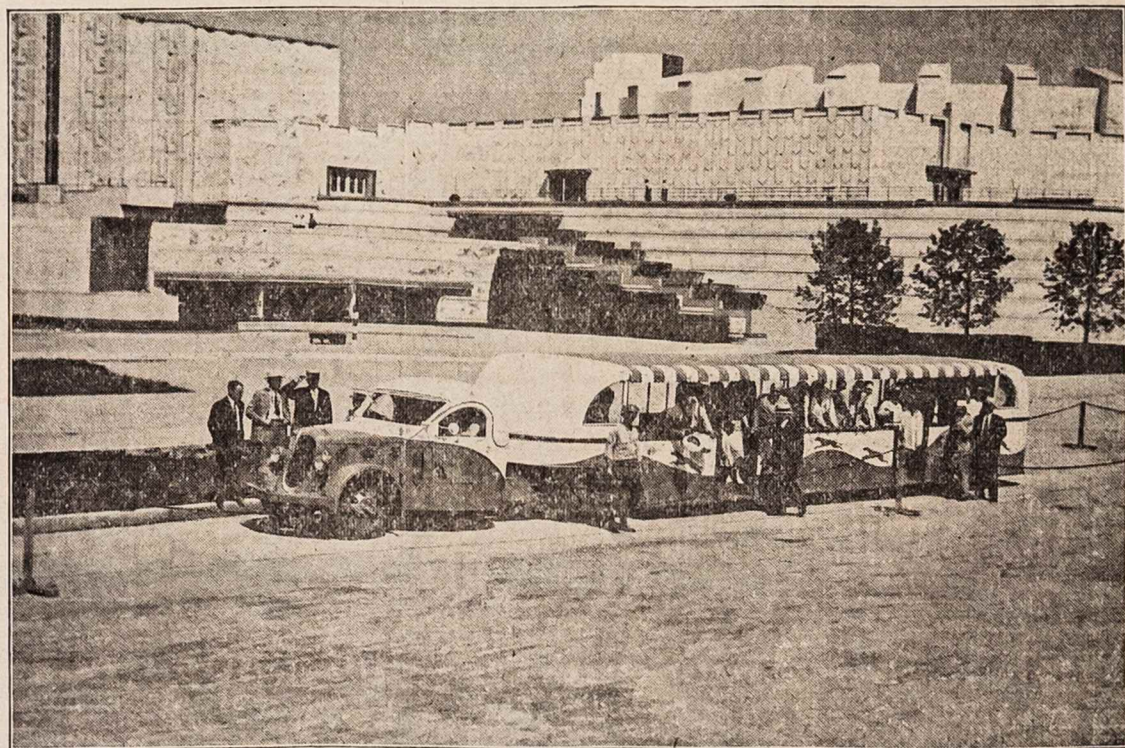
Štai smagi ir pamokinė Ekskursija kuri liks jūsų atmintyje visą amžį!

Ekskursija važiuos šiuo puikiu autobusu, tik vienų Lietuvių. Tėvai, leiskit savo vaikus, nes kelionė labai pigi. Studentams puikiausia proga pamatyti Pasaulinę Parodą ir garsią Chicago, ir visiems aplankyti draugus.

Parodoje LIETUVIŲ DIENA bus sekmadienį, LIEPOS-JULY 16, taigi tą dieną į Chicago bus suvažiavę tukstančiai Lietuviai; bus įvairios Lietuviškos apėigos; be abejo bus ir svečių iš Lietuvos, taip kad ta diena bus didelės svarbos Lietuviams ir todėl Clevelandiečiai ir iš aplinkinių miestų Lietuviai kuria norėtų apsilankyti Chicagoje, gali prisidėti į šią linksmą, pamokinančią "Dirvos" Ekskursiją, kurią vadovaus pats "Dirvos" redaktorius Karpavičius.

Norintieji važiuoti pataikykite laikyti savo atostogas apie Liepos 15 dieną.

Informacijų apie šią smagią Ekskursiją kreipkitės į "Dirvos" Redakciją.